

POSTÁS DOLGOZÓ

A POSTÁSOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

Szocialista hazánkkal együtt született szakszervezetünk

Tudósítás a Központi Vezetőség jubileumi üléséről

Március 12-én reggel, ugyanolyan pontosan kezdődött a Központi Vezetőség tanácskozása, mint más alkalommal. Az elnök ugyanúgy nyitotta meg az ülést, mint máskor, és elsőként az Elnökség számolt be az előző Központi Vezetőség ülése óta végzett munkáról. A témák időszerűek és fontosak. Fatalin János titkár, a szakszervezeti jog- és hatáskör alkalmazásának, a szakszervezeti szervek munkájának tapasztalatairól beszélt, majd Bíró Bódis József titkár tájékoztatót a postai kollektív szerződés és a függelékekben foglaltak végrehajtásának tapasztalatairól, s tett javaslatot az 1970-re szóló kollektív szerződés módosítására.

Ezek a kérdések minden postás dolgozó rétegét érintenek. Éppen ezért többen szóltak hozzá, vitatkoztak, állást foglaltak. A tanácskozáson az Elnökségben foglalt helyet Somoskői Gábor, a SZOT titkára és Horn Dezső, a közlekedés- és postaügyi miniszter első helyettese, a posta vezérigazgatója,

A Központi Vezetőség délutáni ülésén kapunk választ arra, hogy miért oly ünnepélyességgel feszült a légkör. A terem homlokzatán a Magyar Népköztársaság címere, s két oldalán két szám: 1945-1970. Hát ezért az ünnepélyesség. A két évszám között 25 év, egy új társadalom negyedszázados múltja, történelme húzódik meg. Besenyei Miklós, szakszervezetünk főtitkára emlékezett meg a 25 éves történelmi időszakról.

erejében, jövőjében, amikor nagy tettekre képes, mert tudja, hogy munkájával létrehozott anyagi és kulturális értékeknek elsősorban ő az élvezője.

De az emlékezés új erőt ad, mert tényesen látjuk, hogy nem volt hiábavaló a sok fáradozás, áldozatvállalás. Búszkák vagyunk új lakóegységeinkre, városainkra, egyre kulturáltabb, szebb, gazdagabb élet- és munkakörülményeinkre és nem utolsósorban a munkához és az egymáshoz való megváltozott viszonyunkra. Igaz, ez még akkor is, ha a negyedszázad alatt voltak megtorpanásaink. A tökéletes világ és hazai reakció nem nézte és nem nézi tétlenül hazánk és a szocialista tábor fejlődését, s ott ártott, ahol tudott. Közben saját magunk is követtünk el hibákat, amelyek a jövőre nézve szolgálnak történelmi tanulságnak.

Megvannak a mai és meglesznek a holnap sajátos nehézségei. Nincs mindenkinek ma még olyan lakása, amelyen az igénye. Akadnak nagyobb családok, vagy kisebb keresetű dolgozó kategóriák, akiknek még nehezebb az életük, alacsonyabb az életszínvonaluk, mint ahogy azt mi szeretnénk. De hiszen semmiből indultunk.

A felszabadító vörös hadsereg győzelmei tették lehetővé, hogy Kun Béla egykori szavai beigazolódnak: „Újult erővel, tapasztalatokkal gazdagabban és reális körülmények között, érettebb proletáriátussal új harcra kezdjük a proletáriátus diktatúrájért, új fázisát kezdjük meg a nemzetközi proletár forradalomnak...”

1945 áprilisában nem volt kérdéses, hogy népünknek élnie kell. A kérdés az volt: hogyan? Az nem volt kétséges, hogy újja kell építeni romjainból az országot. A kérdés: kinek? A szétzúzott uralkodó osztály hatalma helyett új hatalom kellett. A kérdés: kinek a hatalma? E kérdésekre csak egyetelműen lehetett válaszolni.

Mert a hatalom nem lehet egyszerre a munkásosztályé és a burzsoázia osztály képviselő politikai erőke. Mint ahogy a demokrácia sem lehet egyszerre munkás- és burzsoáz demokrácia. Nem lehet egy időben szabadságot adni a dolgozóknak és a kizsákmányolóknak.

Az egyértelmű választ a Magyar Kommunista Párt adta a népnek, s így határozott a nép, hogy az országot magának építi fel. A párt első plakátja: „Lesz magyar újjászületés!” A párt vezetésével osztották föl, államosították bányákat, gyárakat, intézményeket. Több, mint 10 ezer fizikai munkás került termelésirányító pozícióba, az államapparátusba, különböző állami intézményekbe tisztségviselőként.

S 1949-ben kihirdettük az új alkotmányt, amelynek első pontja törvényesen rögzítette: Népköztársaságunkban minden hatalom a dolgozó népé. Szocializmust építünk, s ebben sok segítséget kapunk nagy testvéri szövetségünktől, a Szovjetuniótól, Erdemnyek elválaszthatatlanok a Szovjetunió minden téren

Besenyei Miklós főtitkár ünnepi beszédét mondja

Az ünneplők...

megnyilvánuló baráti segítségét.

A magyar szakszervezeti mozgalomnak az eredményekben való közreműködéséről szólva rámutatott:

a szakszervezetek, az egykor elnyomott és kizsákmányolt munkásszervezetekből, az uralkodó osztály szervezetté váltak, s részesei a hatalomnak, a hatalom gyakorlásának. A történelmi lehetőségek felismerése és a forradalmi út választása a szakszervezetek hozzásegítette ahhoz,

hogy tevékenyen vegyenek részt a társadalmi átalakulás nagy és mindenre kiterjedő fázisaiban. Az életet jelentő újjáépítésben, az üzemi bizottságok megalakításában, a termelés-elosztásban, a munkásellenőrzés biztosításában, a demokratikus átalakulásban és a szocialista demokrácia érvényre juttatásában jutott mindez kifejezésre. Büszkén vallhatjuk: a szakszervezetek részt vettek a munkáshatalom kivívásában, s ma is részt vállaltak a szocialista társadalmi rend politikai és gazdasági erősítésében, védelmében. E változásokkal a szakszervezetek közvetlen és közvetett felelőssége is megnőtt a szocializmus építésének szakaszában. Fontos az anyagi javak megteremtésének sajátos eszközeinkkel való segítése; a nagy társadalmi, szakmai és üzemi feladatok megértése a dolgozókkal, továbbá: biztosítani a közvetlen és közvetett részvételüket a vezetésben. Biztosítani a dolgozók törvényben és rendeletekben rögzített jogait. Közreműködnek a dolgozók személyi jövedelmének növelésében, anyagi, szociális és kulturális igényeik egyre magasabb szinten történő kielégítésében. A szakszervezetek arra törekednek, hogy a dolgozók érezzék nap mint nap: a Magyar Szocialista Munkáspárt politikájára, a dolgozók államának minden intézkedésére és céljára munkás és dolgozó érdekében történik.

1970. szakszervezetünk születésének is jubileuma. A Tanácsköztársaság idején néhány hónapig ugyan létezett szakszervezetünk, de azt a Horthy-rendszer hatalomra jutásakor megszüntette, a vezetőket bebörtönözték vagy elbocsátották. Nem engedték, hogy az állam alkalmazottai szervezettek legyenek. Sőt, mesterségesen elválasztották a különböző rétegeket, a közalkalmazottakat és a parasztságot a munkásosztálytól. A postásnak nem volt tehát érdekvédelmi szerve. Ezen túlmenően mesterségesen igyekeztek elválasztani egymástól a különböző iskolai végzettségű és beosztású postásokat. A különböző „kari” egyesületekkel kasztrendszer hozták létre, s ezek az egyesületek mondva csinált problémákkal terelték el a dolgozók figyelmét az igazság felismerésétől, attól, hogy a pos-

zámokkal terelték el a dolgozók figyelmét az igazság felismerésétől, attól, hogy a pos-

1945 május 1-én megszólalt az új rádió

A Magyar Királyi Posta uraitól nemcsak megosztottságot, jogfosztottságot, az alá- és fölérendeltségi viszonyt, az alázatosságot örököltük, hanem a tönkrített, lebombázott, kirabolt és felgyújtott postahivatalokat, hírközlési eszközöket is. A postát ért kár több milliárd forint volt. A fővárosban például a háború vége előtt 97 ezer távbeszélő-állomás volt, s 1945 áprilisában 540 működött. A hivatalok 94 százaléka üzemképtelen volt, s az 1527 vidéki távbeszélő-központból csupán 332 maradt használatba. A szállítóeszközök, táviróhálózatok több mint fele pusztult el. Rádióállomásaink, antennáink teljesen megsemmisültek.

A postás dolgozók lelkesedése, áldozatkész munkája nyomán 10 héttel Budapest felszabadítása után, 1945. május 1-én megszólalt a rádió. Hasonlóan állítottuk helyre a távbeszélő-forgalmat.

S ma nem a „békebeli” 1938 a mérce, hanem a népgazdaság és a lakosság egyre fokozódó igénye, a posta és a hírközlés iránt, s hogy ez igényeknek mennyiben tudunk eleget tenni, mind mennyiségeileg, mind minőségileg. A posta mai hírközlési tevékenységének körét és mértékét nem lehet összehasonlítani az 1945 előttiével, hiszen a fejlődés „többszörös” jelzővel mérhető.

A mai Magyar Posta tartalmát tekintve új és magasabb szintű. Megváltozott a vezetői és a dolgozók kapcsolata, a dolgozók és munkájuk becsülete. Adottak a gazdasági fejlődés lehetőségei, s adottak a jó, eredményes szakszervezeti munka politikai, szervezeti feltételei is. Tudjuk, mit akarunk és mit, mikor, hogyan fogunk tudni végrehajtani. Optimisták vagyunk, mert a magunk életét tesszük szebbé, gazdagabbá.

Szakszervezetünk 25 éves története azt mutatja, hogy felismertük és következetesen alkalmaztuk a szocializmus építésére vonatkozó irányelveket. Szakszervezetünk aktív és cselekvő részese volt a posta mai eredményeinek, s a jövőben is részt vállal a feladatokból.

A postás üzemi bizottságok 1945. február 21-én első ülésükön kimondták szakszervezetünk megalakulását, s megválasztották az első ideiglenes vezetőséget, később a központi vezetőséget, s a területi, üzemi szervezetek egész hálózatát. Fialtal szakszervezetünkre nehéz és felelősségteljes munka várt, de

taszemélyzet nagy része az állam legkiszákmányoltabb rétege.

az idősebbek emlékeznek, hogy mily nagy lelkesedéssel dolgoztak egyszerű postások, szakszervezeti tisztségviselők a számukra addig ismeretlen területen. Az utasítások végrehajtásból a társadalmi ügyek felelős irányítói, intézői lettek. Szakszervezetünk a Szaktanács segítségével rövid idő alatt felzárkózott a nagy múltú és a nagy tapasztalattal rendelkező százazas munkásszakszervezetekhez, s a sajátos szakmai feladatokon túl minden szakszervezeti és társadalmi tennivalókból becsületesen kivette részét, mert ezzel erősítették a munkásosztály hatalmának kibontakozását, majd megerősítését. Az első perctől szakítottunk a múlttal, érvényesítve az elvet, hogy a postás dolgozók aktív tagjai a dolgozó osztályok milliós táborának. Ezért tudtuk egyeztetni a postások sajátos gondjainak megoldását, érdekeinek védelmét, a munkásosztály érdekeivel, a demokráciáért, a szocializmusért folytatott harcat.

Bármennyire is szép és küzdelmes múlt áll mögöttünk, mégis idegen tőlünk a megnyugvás, hiszen mindig többet, jobbat és szebbet akarunk, s ez az egészséges elégedetlenség fejlődésünk segítője. A mai tennivalók sem könnyebbek, egyszerűbbek, mint a régiek, mert a végrehajtásuk jóval nagyobb felkészültséget, politikai, szakmai és szakszervezeti ismereteket követel tőlünk.

Beszéde következő részében Lenin születésének 100. évfordulójáról emlékezett meg. Lenin tanításai nyomán erősödik a nemzetközi munkásmozgalom, a szocialista békétör. Majd így fejezte be ünnepi beszédét: Hazánk a szocialista tábor megbecsült, nemzetközileg elismert tagja. E nagy lehetőségekkel bíztató történelmi helyzetben tudásunk legjavát nyújtva munkálkodjunk azon a helyen, ahová szocialista hazánk, az élet állított bennünket, minden becsületes dolgozó társunk öröme, hasznára. Ehhez kívánok a tisztelt központi vezetőség tagjainak, kedves vendégeinknek, s önökön keresztül a társadalmi aktívoknak, tisztségviselőknél, szakszervezetünk minden tagjának a továbbiakban is eredményes munkát, erőt és egészséget.

A beszéd elhangzása után Besenyei Miklós és Horn Dezső kitüntetésekkel adták át, majd a jubileumi ünnep alkalmából az elnökség fogadást adott a kitüntetettek részére.

Hála és dicsőség a mártiroknak

Tisztelt Központi Vezetőség! Kedves Elvtársak!

Huszonötödikét köszöntjük április 4-ét, hazánk felszabadulásának évfordulóját, legnagyobb nemzeti ünnepünket. Negyedszázaddal ezelőtt e dátum egy új korszak első napja volt, amely nem csupán a rettegés végének, egy háború befejezésének, a béke első napjának, az életben maradás örömeinek első percét jelentette, hanem az újjászületés, a társadalmi átalakulás reményét is ígérte. Április 4. a nemzet ünnepe! Mindenkié, aki jobb, szebb, emberi életet akar és ezért dolgozik — mondotta a főtitkár, majd így folytatta: — Hála és dicsőség a magyar nép szabadságáért meghalt vitéz mártíroknak, tisztelt és megbecsült azoknak, akik életük kockázatával harcoltak és védtek a dolgozók igaz ügyét, akik osztálytestvéreink érdekében kitartottak elveik mellett, a fasizmus és a háború nehéz éveiben is.

Örök hála és dicsőség a Szovjetunió népeinek, akik viselték a háború szörnyű megpróbáltatásait és terheit, örök hála és dicsőség azoknak a szovjet katonáknak, akik hazájuktól távol a legszentebbet, életüket áldozták né-

pünk szabadságáért, akiknek a kegyetlen sors a magyar földet juttatta örök nyugvóhelyül.

E napokon szeretettel és tisztelettel emlékezünk az idősebb korosztályokra, az általuk hozott áldozatokra, harcukra; így emlékezünk azokra a dolgozóira és vezetőikre, akik a felszabadulás adta lehetőségekkel élve vitték győzelemre hazánkból a munkásosztály hatalmát, hogy betöltsék történelmi hivatását.

Hálával gondolunk az újjáépítőkre, rohammunkásokra, élmunkásokra, újtókra, a szocialista munkaversenyben résztvevőkre, s mindazokra, akik élén halladtak elért eredményeink, szocialista hazánk felépítéséért folytatott küzdelemben.

E jubileum azonban számvetésre is kötelez — hangsúlyozta a továbbiakban — s e számvetés mérlegének eredménye: örökre eltűnt a nyomor, a szellemi sötétség Magyarországon, s helyébe független, új ország született, olyan ország, amelynek politikáját, s minden tétét a dolgozó nép érdekei határozzák meg, amelyben a dolgozó nép uralkodik. Ma már kimondhatjuk: élvezzük a társadalmi egyenlőséget, a biztos jelent, s a gazdagabb jövőt építjük.

Romokból építettünk új hazát

Ifjú dolgozó társaink csupán elbeszélésből, tankönyvekből ismerik a II. világháború szörnyű szenvedéseit, pusztításait, amit emberéletben, anyagi és kulturális értékekben okozott. Az élet rendje, hogy az idő távolsága megszépíti az

indulást, az újjáépítést, az élni-akarás legnehezebb éveit, küzdelmeit. A sok beteljesedett szándék, megvalósult tervek történelmileg igazolják: volt és van erőnk magunk mögött hagyni a múlt örökségét. Ha egy nép felszabadul, s bizik

Adott a jog- és hatáskör — élünk vele

Tudósítás a Központi Vezetőség üléséről

Mint arról már szoltunk, a Központi Vezetőség március 12-én, az ünnepi-jubileumi ülés előtt, fontos kérdéseket tárgyal. *Fatalin János* titkár beszámolt a szakszervezeti jog és hatáskör alkalmazásának tapasztalatairól.

Két esztendő telt el a gazdaságirányítás jelenlegi rendszere, postai bevezetése, valamint a szakszervezeti szervek megnövekedett felelősségét, hatáskörét, jogkörét szabályozó határozat megjelölése óta. Az elnökség szükségesnek tartotta áttekinteni a határozat végrehajtásában eddig szerzett tapasztalatokat, hogy további intézkedések törjenek a fogvatékokosságok pótlására, a munka hatékonyságának növelésére — mondotta bevezetőként *Fatalin János*. Majd azt boncolgatta, hogy egy sor területen ugyan kisebb-nagyobb nehézségekkel küzdenek, nem minden vonatkozásban kielégítő a munka hatékonysága, az előrehaladás útjára, de az előrehaladás, a javulás, tagadhatatlan, s az arányban áll a vezető testületek, a szakszervezeti tisztségviselők felkészültségével, az aktivisták ezreinek munkájával, a szervezett postás-ság politikai, társadalmi, gazdasági aktivitásának jelenlegi színvonalával.

Kölcsönös érdek, felelősség

Tulajdonképpen a szakszervezeti szervek mindenütt ott voltak, ahol a dolgozók élet- és munkakörülményeinek javítását, a szociális, kulturális ellátottságukat érintő kérdéseket el kellett dönteni, a megvalósításhoz szükséges anyagi eszközöket meg kellett tervezni stb. Ervényesítették az egyes csoportok, rétegek érdekeit kifejező szakszervezeti álláspontot, növekedett a tekintélyük, erősödött a szakszervezeti és az üzemi demokrácia. Több szakmai intézkedés éppen a szakszervezeti kezdeményezésekre következett be. Ezután kijelentette: elismerésre méltóak a postai vezetés részéről azok az intézkedések, amelyek az eddigieknél még jobban elősegítik a szakszervezeti hatáskörök érvényesülését. Ennek nyomán kölcsönösen ismerik, tiszteltben tartják egymás hatáskörét és felelősségét, s ennek szellemében végzik munkájukat. Együttműködési megállapodásban hangolják össze a tevékenységüket. Ezeket többségében a szakmai vezetők megdöntés előtt megküldik a szakszervezeti szerveknek azokat a javaslatokat és tervezett intézkedéseket, amelyek elbírálásához a szakszervezetnek és szava van.

A testületek gyakorlati munkájában mind jobban érvényesül, hogy a megnövekedett szakszervezeti hatás- és jogköröket a dolgozók jogai-ként fogják fel. Növekedett a testületek felelőssége választóik iránt. Erősödött az a felismerés, hogy a jogköröket választóik, a dolgozók bizalmából és azokról kapott felelősségteljes megbízatásaként gyakorolják — hangsúlyozta a beszámoló, majd elemezte a szakszervezeti munka gyengeségeit, azok okait, utalt az elnökség erre vonatkozó megállapításaira:

Elégedettségre nincs ok

Továbbra is feladat elősegíteni a határozatok még jobb megismertetését, megértését és végrehajtását. A hatáskörök adottak, tehát élni kell velük; le kell küzdeni a belső gyengeségeket. Tehát nem újabb hatásköröket kell követelni, hanem a meglévőket érvényesítve kell dolgozni. Még jobban fejleszteni kell az üzemi demokráciát minden szinten, s ugyanez vonatkozik a szakszervezeti demokráciára is. Utalt a rétegmunka fontosságára, s felhívta a figyelmet

arra is, hogy egyes szakszervezeti szervek nem tagadják ugyan a differenciált elosztás elvét, de ugyanakkor az egyenlőség érvényesül a gyakorlatban.

Végül beterveztett néhány javaslatot: a jövő év elején a Központi Vezetőség tűzze újra napirendre a szakszervezeti jog- és hatáskör érvényesülésének tapasztalatait, az elnökség rendszeresen számoltasson be egy-egy központi szervet vagy alapszervezetet e témával kapcsolatban. Az elnökség dolgozza ki a jelenlegi vidéki területi bizottságok új szervezeti formáját, a vidéki igazgatósági területi tanácsok, ezen belül a területi szakszervezeti bizottságok létrehozására vonatkozó javaslatát.

A vitában elsőként *Juhász István* (Nyíregyháza) kapott szót. Egyetértett a beszámolóval, hangsúlyozta, hogy minden szinten megvan az együttműködés alapfeltétele. *Mészáros Józsefné* (Budapest) arról beszélt, hogy a kétvétenként megtartott alapszervezeti választások idejét módosítani kellene, hiszen mire az új tisztségviselők megismerik a szakszervezeti munkát, ismét választani kell. *Benkő Tibor* (Sopron) a területi tanács demokratikus létjogosultságát méltatta, mondván, hogy előbb lesz a kapcsolat a megyékkel, az alapszervezetek tagságával. *Koncz Sándor* (Budapest) a hatáskörökkel kapcsolatosan szava tette az instruktori munka jelentőségét, majd a bizalmi jogkörének pontosabb tisztázását hangsúlyozta. *Monori Imre* (Budapest) kiemelte, hogy a gazdasági vezetéssel való együttműködés eredményeként, a helyi lehetőségek jobb kihasználásával törekzenek a 44 óras munkaidő bevezetésére. Ezután *Somoskői Gábor*, a SZOT titkára szótalt fel.

Segíteni a bizalmiakat

A Postások Szakszervezete munkájára valóban az a jellemző, hogy a sajátosságok figyelembevételével éltek a megnövekedett hatáskörökkel. A sok pozitív tapasztalat ellenére az is kitűnik viszont, hogy az alapszervek még nemigen használják ki e lehetőségeket — mondotta. — Majd a területi bizottságok és az instruktorok feladatáról beszélt: a szakszervezeti bizottságokat arra kell nevelni, hogy éljenek hatáskörükkel, érezzék, hogy állásfoglalásuknak súlya van. Egyre több szb szinte tudományosan foglalkozik azzal, hogy a dolgozókat mi foglalkoztatja, felmeréseket végez, majd ezután a megoldásra távlati tervet dolgoznak ki. A Központi Vezetőség elsőrendű feladata: elhárítani az alapszervek elől azokat az akadályokat, amelyek gátolják a problémák megoldását. Javasolta, hogy az elnökség dolgozzon ki irányelveket a bizalmi munka aktívabbá tételére.

Horn Dezső, a közlekedés- és postaügyi miniszter első helyettese, a posta vezérigazgatója felszólalásában kiemelte: — Úgy érzem, hogy a szakszervezettel való együttműködésben érvényesültek a hatáskörök. A tervkészítésbe, így például a IV. ötéves tervbe igenis beleszólt a szakszervezet, s ezt mi örömmel vesszük.

A szakszervezet javaslatait minden vita nélkül elfogadtuk például a szociális fejlesztéssel kapcsolatosan. Méltó partnere a gazdasági vezetésnek az érdekvédelmi kérdésekben ugyanúgy, mint a szakmai területen. Tehát érthető, hogy a szakmai vezetés igényli a szakszervezet segítségét, aktivitását.

A részesedési alap új felosztásáról

Ezután *Bíró Bódis József* titkár tájékoztatta a Központi Vezetőséget a Posta Kollektív Szerződése és a Függelékben foglalt végrehajtásának tapasztalatairól, s tett javaslatot a posta 1970. évre szóló kollektív szerződése módosítására.

Amint a tisztelt Központi Vezetőség az írásos anyagból megismerte, csak az R-alap és az ehhez kapcsolódó rész módosítására tesztünk javaslatot. Ismert a kormány-nak ide vonatkozó rendelete, amely a részesedési alap válaton belüli felosztásának új rendjét a vállalatok hatáskörébe utalja. Ismert az is, hogy a postán egy kollektív szerződés van, a módosítás tehát erre vonatkozik.

Az R-alap felosztásának szabályozását, úgy véljük, a postai sajátosságoknak megfelelően sikerült elvégezni. Majdnem minden célra (étkezés, gyermekintézmények, üdülés, kultúra, sport) nagyobb az előirányzat a tavalyi tény-számoknál — mondotta *Bíró Bódis József*. Majd arról szolt, hogy új és jelentős előrelépés az új felosztási rendszerben az időarányos rész rendszeresítése, amelynek az a célja, hogy a postához való hűséget vegye figyelembe, ezt honorálja is. A tervezet vitája során a dolgozók örömmel fogadták ezt. Tehát egy évek óta vajdó probléma oldódik meg.

A tervezetben új a nyereségprémium, nyereségjutalom, amelyből a szabályok nem zárnak ki egyetlen dolgozót sem. A nyereségjutalom jellege szempontjából hasonló a többi jutalomhoz. Tehát utólagos vezetői mérlegelés alapján fizethető. Ha azonban konkrét feltételek teljesítéséhez kötötték, akkor célprémiumról van szó, amelyet a feltételek teljesítése esetén ki kell fizetni. Nyereségprémiumot, jutalmat akár előzetes feltételekhez kötve, majd utólagos elbírálás alapján is azok körében célszerű adni, akik munkakörüknél fogva, munkájukkal jelentős befolyással lehetnek a nyereség alakulására. A postán a nagyobb nyereség mellett fontos, hogy hatástuk a minőség alakulásában is jelentős legyen. A szakszervezeti szervek segítségét a gazdasági vezetőket abban, hogy a nyereségprémiumokat, jutalmakat azoknak fizessék ki, akiknek jelentős részük van a nagyobb nyereségben, jobb minőségben, függetlenül beosztásuktól, munkakörüktől, vagy régebben mely kategóriába tartoztak — mondotta *Bíró Bódis József*.

A vitában *Kovács József*, *Botár Béláné*, *Sütő István*, *Szabó József*, *Hernádi Ferenc*, *Albert József* vettek még részt. A Központi Vezetőség mindkét beszámolót jóvá hagyta.

Előterben a minőség!

A Postavezérigazgatóság szakosztályvezetői, Igazgatói Tanácsa és szakszervezetünk elnöksége március 11-én együttes ülést tartott, ahol is elsőként az 1969. évi M-SZOT Vörös Vándorzásról és Kiváló Vállalat kitüntetések odaítélésére vonatkozó javaslatot tárgyalták meg, *Horn Dezsőnek*, a közlekedés- és postaügyi miniszter első helyettesének elnökletével. Az ülésen megjelent *Besenyi Miklós* főtitkár is.

Hangsúlyozottan foglalkoztak azzal, hogy az elmúlt évi eredmények értékelésénél a minőségi szempontok kerültek előtérbe. E törekvést a szakszervezet támogatja. A javaslatot a két testület a Minisztériumhoz és a szaktanácsokhoz terjeszti.

A második téma: az 1969–70. évekre kötött kollektív szerződés függeléktervezete, illetve annak módosítása. A módosításokat az önállóan gazdálkodó postaszervek vezetőivel kidolgozott tanácskozás elfogadta.

HÁRMAN A KITÜNTETETTEK KÖZÜL

A nemzetközi nőnap alkal-mából kitüntetéseket kaptak a szakszervezeti mozgalomban jól dolgozó aktivisták. Közülük hárommal beszélgettünk.

A Szakszervezeti munkáért aranyfokozat kitüntetést kapta *Zöld Mária*, Marcali postahivatal szb-elnöke.

Rendkívül nagy öröm számomra e kitüntetés — mondja. — Úgy érzem, ez nemcsak engem illet, hanem mindazokat a marcali szaktársakat, akik velem együtt az itteni szakszervezeti bizottságban dolgoznak, s akik a szocialista munkaversenyben tevékenyen vesznek részt. (*Zöld Mária egyébként 1942 óta dolgozik a postánál.*)

Rövid időre a pécsi postaigazgatóságra helyezték át — beszél az elmúlt huszonöt év emlékeiről —, de megvallom, a szívem visszahúzott ide. A szakma előtt köztudomású, hogy a kishivatalokban úgy élnek együtt a dolgozók, mint egy nagy családban. Eredetileg a forgalomnál voltam beosztva, később kerültem távbeszélő-szolgálatra.

1949-ben szakszervezeti elnökké választották. 1950-től vezetőségi tag, 1959-től ismét elnök, majd 1962-ben titkár lett. Mint a kitüntetés indoklása is kiemeli: Mindig nagy szorgalommal, odaadással, fűradtsággal nem ismerve végezte a szakszervezeti munkát. Nagy része van a szocialista munkaverseny megszervezésében is. 1958-ban a Posta kiváló dolgozója, 1960-ban pedig a Szakma kiváló dolgozója kitüntetést kapta.

Marcaliban a szakszervezeti munkához nemcsak az itteni postahivatal tartozik — folytatja —, hanem 21 község postahivatalának szakszervezeti ügyeivel is foglalkozunk, és ez bizony gyakorlatilag sok ne-

hézséggel jár. A személyes kapcsolat az élő-eleven mozgalmi munkában nagyon fontos, s mi köszönettel kell megemlékezzünk az OTP-s kartársakról, akik segítségünkre szelnek. Ők ugyanis rendszeresen értesítenek bennünket: mikor mennek ki kocsival a községekbe és akkor magukkal viszik a szakszervezeti tisztségviselőket is.

A Szakszervezeti munkáért ezüstfokozatú kitüntetést adták *Huber Richárdnak* Janzsa *Máriának*, Soproni Postaigazgatóság Területi Bizottság Nőbizottsága tagjának.

1949. szeptember 13-án kerültem a postához — feleli kérdéseinkre. Azt már tudtuk róla, hogy korábban textilipari munkásból volt. 1938 óta vesz részt a szakszervezeti mozgalomban. A felszabadulás után kiemelkedő szerepe volt az MNDSZ-ben. A dolgozó nőknek ahhoz az öntudatos típusához tartozik, akik mindent

elkövetnek, hogy nőtársaik élet- és munkakörülményeit előbbre vigyék, javítsák.

A postaigazgatóságon először személyzeti előadó lettem — emlékezik vissza —, majd pedig munkaügyi előadó. A beosztásomban lehetőségem nyílt arra, hogy nőtársaim helyzetével, sorsával, problémáival megismerkedjem. Akkor „hivatallag” is tudatosult, élményszerűvé vált bennem, amit a mozgalomban is tapasztaltam: a dolgozó nők túlnyomó többsége — a nevelítésük, a múlt korszak társadalmi körülményei folytán — nem eléggé tevékeny. Ezért, hivatali munkám mellett igyekeztem e téren is többlet tenni.

A kitüntetés indoklása is ezt támasztja alá: területi nőbizottság tagja, nőfelelőse. 1967-től az igazgatóság szb-tagja és a Vöröskereszt helyi titkára. 1969-től a területi nőbizottság aktív tagja. Tisztsége több

esetben változott, de mint választott tisztségviselő mindig elvi alapon és fáradhatatlanul dolgozott és tevékenykedik ma is.

A Posta kiváló dolgozója kitüntetésben részesítették *Király Gézánt*, Magyar Katalint, a Debreceni Postaigazgatóság Területi Bizottság Társadalombiztosítási Bizottsága vezetőjét.

1949. október 2-án kerültem a postára. Minthogy azonban előbbi munkaterületemen is mozgalmi munkát végeztem, így az emberekkel való törődés, az emberismeret itt valóban segítségemre jött, hiszen beosztásom személyzeti előadó.

Királyné, Magyar Katalin a tanulni, az új és új ismereteket megszerezni szerető ember közé tartozik. A gimnáziumi vizsgák után postai tanfolyamokat is végzett, s a marxista-leninista esti egyetemét. Hivatali és szakszervezeti munkája mellett összesen 11 évet tanult már. Amikor a Társadalombiztosítási Bizottság munkaprogramjáról kérdezzük, részletesen, s lelkesen szol a feladatokról.

A SZOT-határozatok végrehajtásának általános programján belül a mi legfontosabb feladatunk a társadalombiztosítási munka egyszerűsítése. A közeljövőben lényeges változtatásokra van szükség. A nyugdíjasrendeletek egyszerűsítésétől kezdve számos más kérdéskörig igen sok a megoldandó probléma. Huszonöt évvel a felszabadulás után, fel kell figyelnünk arra is, hogy — szerencsére

szűk körben, — még 1945 előtti jogszabályok vannak érvényben. Ugyanakkor mindenki előtt világos, hogy elmondhatatlanul nagyot fejlődött társadalombiztosításunk a felszabadulás óta.

(K. gy.)

NŐKET ÜNNEPELTEK

1970. március 8-án ünnepelte az egész haladó világ a 60. nemzetközi nőnapot. Az ország gyáraiban, hivatalaiban e napon köszöntötték az asszonyokat, akik munkájuk mellett nevelik az új nemzedéket. Köszöntötték a nagymamákat, akik osztognak a család gondjaiban, üdvözölték a veterán asszonyokat, akik a felszabadulástól munkálkodnak az új társadalom építésén.

Helyközi Távbeszélő Igazgatóság: Az ünnepély rövid műsorral kezdődött. Majd az igazgatóság vezetője, *Szarvas Sándor* köszöntötte a nődolgozókat. Ezután kitüntetéseket adott át. Ketten kaptak vezérigazgatói elismerést, egy Posta Kiváló Dolgozó kitüntetést, egy pedig miniszteri dicséretet. A váltott szolgálat miatt az ünnepségen 300 nődolgozó vett részt. A szolgálatban levőket a helyi KISZ-szervezet köszöntötte és ajándékkal kedveskedett nekik.

Tholt Anna elvtársnő, a Helyközi Távbeszélő Igazgatóság Nemzetközi Távbeszélő Központjának szb-titkára, több mint 20 éves kiemelkedő szakszervezeti és szakmai munkájának elismerésül, a Munka Erdemrend bronz fokozatú kitüntetésben részesült a Parlamentben.

Posta Anyaghivatal: A Magyar utcai részlegről 118 nődolgozó ünnepelt. Az asztalokra helyezték virág, a kedves ajándék, mind az irántuk való szeretet, megbecsülés jelei voltak.

Budai körzet szb.: a 38, többségében kishivatalban a nődolgozók száma 170. A hivatalokban az szb-vezetőség személyesen köszöntötte ajándékkal a nődolgozókat.

Debrecen Postaigazgatóság: reggel az üzemi hangoshíradó köszöntötte a nőket. Az ünnepi

műsort követően *Kiss Mátyás*, a Területi Bizottság titkára méltatta a nemzetközi nőnap jelentőségét. A műsor végén üzenetesenként, osztályonként egy-egy zeneszámmal külön is köszöntötték az ott dolgozókat. A virág, a pár soros üdvözlés, a kedves ajándék szintén nem hiányzott. (b.—m.)

A szakszervezeti munka segítői

„Mi jut a vállalati jövedelemből az egyes dolgozóknak?” a címe dr. *Pirityi Ottó* írásának, amely a *Táncsics Könyvtár* adó „Válaszolunk a dolgozók kérdéseire” c. sorozatának legújabb füzeté. Nagyon is időszerű a kérdéssel foglalkozni, főleg a tisztségviselőknek, hiszen a vállalati nyereségérdekeltség összefügg a dolgozók egyéni és társadalmi érdekeivel. A füzetből megtudjuk, mitől függ a nyereség nagysága, mire lehet felhasználni a nyereséget, milyen részei vannak.

Igaz, a postának csupán egy építéssel foglalkozó üzeme van, de az igazgatóságok is foglalkoznak építéssel. Tehát az illetékesek figyelmébe ajánljuk a most megjelent „Építészrelő-ipari balesetelhárítási útmutatót, amelyből megtudható, hogy például milyen védőfelszerelések szükségesek a munkához, de azt is, milyen szerszámokat használnak, hogyan kell hegesztetni, gázt szerelni, s előregyártani különböző szerelvényeket. (Táncsics Könyvtár)

NEMZETKÖZI HÍREK

A CGT XXXVII. kongresszusán 1969. november 21-én megválasztották a CGT új szövetségi Irodája tagjait, melyben a szakmai szakszervezetek közül a postát René Duhamel képviseli, aki egyben a nemzetközi kapcsolatok titkára lett.

Nyolc szakszervezet és a LCS (Londoni Szakszervezeti Társaság) szervezésében március 1–8. között vietnami hetet rendeztek Londonban. A rendező szakszervezetek között vannak az angol postások

is. Célkitűzésük kettős: — egyrészt mozgósítani a brit kormány által támogatott USA külpolitika ellen. — másrészt tényleges segítséget nyújtani a vietnami népnek: vér- és pénzdíjak nyújtásával. Ugyanakkor felhívást tettek közzé a társadalmi, szakszervezeti, politikai, egyházi szervezetek: csatlakozzunk a vietnami héhez.

A lengyel Postás Szakszervezet március 9–11-én Varsóban tartotta X. országos küldött közgyűlését. (Garamvölgyi)

JUBILEUMI HITVALLÁS-MUNKÁVAL

25 éve a dolgozók több és jobb munkával tesznek hitelt a szocialista társadalom építése mellett. A vállalásokat tevők, a szocialista brigádok egyre jobb munkával közelítenek a cél felé.

Tehát munkáról van szó, mert nálunk mindennek alapja a munka, ez fémjelzte annak az útnak minden mérföldkővét, amelyet

25 éve járunk. Természetes, hogy negyedszázados szabadságunk jubileumát is munkával köszöntjük. Koncz Sándorral, a Központi Postaszervezet szakszervezeti tanácsa titkárával ellátogatunk néhány jelentős postaszervezethez, hogy mindenekelőtt találkozzunk a szocialista brigádok vezetőivel és lássuk ünnepi készülődésüket.

Rekord új dolgozókkal

A Központi Táviróhivatalban Csomor László szb-titkár Kővári Béla szb-elnök és Tóvizi László, az szb termelési felelőse hívta össze a szocialista brigádvezetőket a beszélgetésre.

— Már tavaly októberben, a termelési tanácskozáson volt szó arról, hogy tesszünk felajánlásokat a jubileumi év tiszteletére. A legfőbb nálunk a minőségi munka, a várakozási idő csökkentése, mert aránylag bizony sok volt a várakozás, — tért mindjárt a lényegre Magyar Gizella, az arany fokozattal kitüntetett Széchenyi szocialista brigád vezetője.

— Persze azt is figyelembe kell venni, hogy 70 új dolgozónk van, így hát nehezebb a

Szorosabb együttműködést a kézbesítőikkel

Sok a panasz a táviratkézbesítés késése miatt. Mi lenne, ha előbb kapcsolatot teremtenének a távirások a táviratkézbesítőikkel. Ebből aztán vita kerekedett. Voltak ilyen vélemények is: „Hát azért mi mégsem kézbesíthetünk helyettük...” Szó sincs erről, de mi lenne, ha például időközönként a táviratkézbesítőket meghívnák egy-egy klubestire, vagy megmutatnák nekik a gépek működését. A fiatalok fogékonyak az új iránt, s talán ha látják a műszaki berendezéseket, jobban fel is mérik, hogy az ő munkájuk milyen fontos tartozéka a távirátforgalomnak.

Mert tény az, hogy egy távirat belkezelési ideje ma átlagosan 25–30 perc, viszont a kézbesítés jó, ha három órán belül megtörténik. Valamelyest segít az is, hogy távbeszélőn közlik a féllel a távirat szövegét — már ha az a tartalommal fogva fontos, vagy sürgős. Igénám, de mi van akkor, ha a címzettnek nincs távbeszélője. De nem is ez a lényeg. Hanem, ha megvalósul a távbeszélőn való közlés, akkor Budapest 300 000 távbeszélő előfizető sokkal korábban kaphatja meg táviratát, mint ezidáig.

— Két új dolgozót fogadtunk magunk közé a 02-ön: Dósa Katalint és Kardos Andrást. Vállaltuk, hogy megtanítjuk őket a postahivatali munkahelyek ismeretére, meg hozzá ez év végére. Elhatároztuk: az év szeptemberében, 1971-ben két új brigádtagot avatunk — mondotta Keresztély Jánosné, az arany jelvénnel kitüntetett Kossuth szocialista brigád vezetője.

Jó közösségi szellem

A Központi Javítóüzemben a 39 szocialista brigád 335 tagja, még a tavaly október 8-i termelési tanácskozáson megfontolt munkafelajánlásokat tett a jubileumi esztendőre.

— A különböző munkáknál eddig teljesítettük már a felajánlásunkat, s 300 munkórát megtakarítottunk. Újabb 350 órát vállaltunk. Csupa asszony dolgozik a brigádunkban, s ez alatt az idő alatt tervben felül mintegy 600 jelfőt készítették. Minden brigádtag részt vesz a politikai

munka; s az eredmények is tiszteletreméltóbbak. — Lengyel Jánosné, a Táviró munkaverseny előadója mutatott, egy statisztikát, amely szerint 1957-ben egy óra alatt átlagosan 8,9 táviratot vettek, illetve továbbítottak. 1969-ben ugyanez idő alatt már 12,6 távirat fordult meg a kezük alatt.

— Kategóriánként távirásverseny is volt nálunk a közelmúltban, de még nem fejeződött be. Az öt évvel régebbi távirások bizony lemaradtak, az újabbnak közül viszont Benedek Ibolyának sikerült hibamentes eredményével a második helyre kerülnie, — dicsekszik Magyar Gizella.

Tasnádi István, a szintén arany jelvénnel kitüntetett Puskás Tivadar szocialista brigád vezetője: — A Budapesti Táviróhivatal Igazgatóság kiviteli terve alapján megoldottuk, hogy a túlforgalomban a 02 foglaltat jelez. Így tehát ha a fél foglalt jelet hall hívó jel helyett, nem szítja a postát, hogy nem veszik fel a kagylót.

— Létrehoztunk új hibaügyi szolgálatot a telexközpontnál. Nem könnyű a munkánk, hiszen létszámunk ugyanannyi mint amikor még csupán 200 telex-előfizető volt, ma pedig 2300, vagy mint amint hallom, újabb 200-al bővül a hálózat.

— A felszerelésre kerülő bevezetések, gépek, határidő előtti üzembe állítása érdekében három szocialista brigád fogott össze sikerrel — tájékoztat Galgóczi István brigádvezető, ők ugyanis még csak megcélzották a szocialista cím elérését. De dicsekszik a Tyttov brigádot, vezetője Csunderlik Lászlóné, ők is arany jelvényesek, s vállalták, hogy segítenek a Helyközi Táviróhivatal Igazgatóság szerelési csoportjának, amely létszámihiánnyal küzdött.

A szocialista együttműködésnek, a tanulásnak is eleget tesznek. Például az egyik kollégájukat gyász érte, özvegy lett. A nehéz napokban elmentek a gyászoló özvegy otthonába, segítettek főzni, fát vágni. Rendesen látogatják a könyvtárat. És elmondották azt is, hogy a Postás Dolgozóra mindannyian előfizetnek, az írásokat jól fel tudják használni munkájukban, sőt a politikai szemináriumokon is.

— Ahogy én látom, a szocialista munkaverseny egyre inkább betölti a szerepét, s megtisztul a látszatrányszatokból. Ma nincsenek sztárok, egyesek érdemtelen futtatása, de van egészséges közösségi szellem. Például Kelemen György házat épített, s mi 3–4

szombatot, vasárnapot, arra áldoztunk, hogy segítünk neki. Magam is építkeztem, s jöttek a többiek, szívesen. Hadd említsem meg Vadas Pistát harmadéves ipari tanulónkat. Igyekeztünk jó szakmunkást nevelni belőle. Az eredmény: ösztöndíj helyett már teljesítménybérben kapja a fizetését. Pedig azt hiszem, emlékeztek rá ti is

Új telefonközpont a taxisoknak

— Éppen ma vitték el a 25 darab PAM 400-as központot. Eredetileg 10 darabot terveztünk. Sok újítás is született e központ készítésekor. Több, mint 10 ezer munkórát takarítottunk meg. Tavaly nyáron új műhelybe költöztünk, mindezt úgy, hogy a munka is menjen. Három nap alatt végeztünk. Jöttek a többi brigádok is. Ez év januárjában technikuskunk beteg lett. A Vittek brigád segített ki bennünket, de ott voltak, amikor a kész központokat kellett elszállítani.

— Emberek vagyunk, ma nekem, holnap neked. Segíteni kell egymásnak, — jegyzi meg Vittek János, az szb elnöke, az arany jelvénnel kitüntetett Gábor Áron szocialista brigád vezetője. Ők készítik a „Drost” típusú telefonközpontot a taxi-vállalatnak. E munkánál több brigád dolgozik együtt, s szeretnék májusban elkezdni a helyszíni szerelést. Tehát hamarosan kevesebben szídják a telefont, amikor taxit hívnak. Az új központ élő kapcsolatban lesz 248 taxiállomással.

Jó nevelést kapnak az itt tanulók. Koponyás Károly, volt ipari tanuló kitűnő szakmunkássá vált, s jelenleg egyetemre előkészítő tanfolyamra jár. Horváth Sándor, a műszerész szocialista brigád vezetője pedig a technikum harmadik osztályát végzi. Nagy János a Május 1. lakatos brigád helyettes vezetője az idén érettségizik a technikumban. Gyöngyösi Ferenc betanított munkás 4-es átlageredménnyel végezte el az 5–6. általános iskolát 1 év alatt.

Feszeggettük a munkaidő-megtakarítást; honnan, mi-

— mondja a többieknek Nagy János, az arany jelvénnel kitüntetett Május 1. brigád vezetője — amikor Vadas Pistát a második évben megbukott. Aztán összefogtunk, segítettünk, s a következő évben tanulmányi eredménye 3,5 lett. Közülünk került ki Kelemen Gyurka is, aki a SZIM-versenyben most az arany fokozatot akarja elérni.

ből adódik? Főleg újításokból. Például: meggyorsították a koncentrátorok gyártását, így 1300 órát takarítottak meg. Átszervezték a munkát a főnöktitkári szolgálat gyártásánál: 750 óra került a „perselybe”. Ezek után érthető, hogy az itteni kollektíva több mint huszadszor segítette hozzá az üzemet az Előzet cím kitüntetéséhez.

5 gépkocsi

A Központi Járóútelepen Pietraskó Ede szb-titkár éppen néhány emberrel tanácskozott. Az asztal körül: Konkoly József, a nagyköcski futó-javító szocialista brigád vezetője, Horváth István, a lakatosműhely szocialista brigád vezetője, Mátrai Imre, a fődarab javítóműhely szocialista brigád vezetője, Kelemen József, a Szakszervezeti Tanács elnöke, és Perőcsényi Károly, a Szakszervezeti Tanács, illetve szb termelési felelőse. A téma a jubileumi munkaverseny. Ők is tavaly októberben vállalták: tervben felül négy gépkocsit újítanak fel. Januárban már az ötödiket is befejezték. A lakatosműhelyben dolgozók például tervben felül és az eredeti felajánlásán túl garanciális munkát ajánlottak. A jubileumi munkaverseny azonban nem április 4-ig tart, hanem egész évben.

— Sajnos, az ez évi tennivalókat nem ismerjük, így további vállalásokat a dolgozók nem tudtak megtenni. Ezért aztán vitatkoztunk nap, mint nap, csak éppen a munka nem megy előbbre — mondja Pietraskó Ede, —

Nem kívánok mélyen bele menni a dolgokba, hiszen a lényeg az, hogy a lényegtelentől, s ezáltal a lényeg megismeréséig, hogy a Járóútelepen régebben is, most is és a jövőben is a postai használatban levő gépkocsik folyamatos üzemben tartásáról kell gondoskodni. Azon kellene most már gondolkodniok a szakszervezeti tisztségviselőknél, a szocialista brigádoknál, de nem utolsó sorban a szakmai vezetőknek, hogyan lehetne a postai igényeket minél zökkenőmentesebben és közmegegyezésre megoldani. Végül is azt javasoljuk,

összák meg a tennivalókat, segítsenek egymásnak, határozzák meg mielőbb az ez évi feladatokat.

Három jelentős budapesti postaszervezettel az eredmények, a hallottak magukért szólnak. Még a Járóútelepen is nagy munka folyik a jubileum méltó megünneplése érdekében.

Bérczes György

SUGÁR LÁSZLÓ:

Honnan-hová...

Csak rom maradt a háború után a központok e néma tetemek, hevertek, míg a roncsolt kábelek dermedt csomókban kígyóztak kuszon, mint béna test holt idegszállai rezdüléstelen tehetetlenül, de élesztgették rendületlenül derék postások fürge újjai. Mozdult a mozdulatlan, hangja szót életelt bűgött négy égtáj felé, — szabadság lehelte új erőt belé, emberibb jeleket igazabb szót. Értelmet nyerő acél akarat létünkért vívó nagy csatát hozott, fegyvertelen és fegyverforgató, mely teremtett negyedszázad alatt. Nem kevesebbet mint egy új házat; lemerhetjük-e úgy honnan — hová mintha a sors magától osztaná népek és nemzetek nagy igazát? Megküzdöttünk bizony minden napért; amit ha bárki könnyedén felejt, oly bányásszá lesz ki csak meddőt fejt, s únott kényszerből tesz a holnapért. De holnapunk egész szívét kíván, ha dúsabb jelenből is indul el, olyan jövőmő negyedszázad kell mi nem volt még történelmünk során. A tegnapi sok ehhez már kevés; mércénk úgy tör távolabb cél felé mint a gerely ha izmos kar veté, s gyeppünkre új világrekordot ves. Erőnk kipróbált: tudunk és teszünk! Gyengíthet-e farizeuskodás, áltömjenező elbizakodás? — jobb munka kell, s módosabbak leszünk. Nem igérünk mézesmadzag-csodát dologra hívó, őszinte a szó, s ha várna is még számos buktató bizzunk magunkban s gyerünk tovább!

Negyedszázad emlékeiből

Negyedszázadunk eredményei mögött kemény, megfeszített munka, sok-sok akadály leküzdése, számos probléma megoldása húzódik. Keresztély Lászlóné, a szb elnöke arról kérdeztünk meg néhány régebbi szervezett dolgozót: mi vesdött leginkább emlékezetükbe, mire gondolnak vissza a legszívesebben. Aligha véletlen, hogy zömüknek elsősorban a legnehezebb idők emlékei, a hősi helytállás példái kerülnek felszínre.

Zugligről a Gyáli útig

Egri Gyula, aki 36 éve postás, és hosszabb ideje a Posta Kísérleti Intézet feje, emlékeit nemcsak fejében rögzítette, hanem felvételein is. Amit szóban elmond, mégis fontos adalék a posta 25 éves történetéhez. Az akkori kísérleti állomás zugligeti részlege már 1944. december 24-én felszabadult, s dolgozói a szovjet parancsnokság megbízásából azonnal hozzáálltak a munkához. Közben a Pesten lakó dolgozók a Gyáli úti, erősen megrongált épületben megkezdtek a romeltakarítást. A műszakiak az ajtókat, ablakokat, záratokat hozták rendbe, közöttük Tóth Kálmán, az intézet mai igazgatója.

— De az állomás valamilyen dolgozója áldozatkészséggel tett tanúságot a Budán maradt értékes berendezések

visszaköltöztetésénél: heteken át kézikocsival fuvarozták a 15 km-es útvonalon. Majd a rádióhírközlés helyreállítására összpontosították erőiket: a roncsokból — ideiglenes antennarendszert kialakítva — az első szabad május 1-re — új adót teremtettek.

Sokat javult a munka

Vizi Lászlóné, a Budapest 4-es postahivatal szocialista címet többszörösen elnyert felvételi osztály csoportvezetője. Ő háromszorosan ünnepli a negyedszázados évfordulót: ugyanis azóta postai dolgozó, szakszervezeti tag — és asszony.

— Egyik legnagyobb élményem az a segítőkészség, amelyet a postások a legkritikusabb időkben tanúsítottak, egymásért és a közösségért — mondja. — Ezt tapasztaltam 1945-ben a 8-as hivatal munkájának megindításánál, s az ellenforradalomkor a 4-esben is, ahol 1953 óta dolgozom. Éjt nappallá téve, étlenszomjan vettük fel a táviratokat, hiszen akkoriban mindenki kétségbeesetten érdeklődött hozzátartozói felől. Azóta is több fárasztó, nehéz időszakot éltem át, de ha még egyszer születnék, postás lennék.

Magyar Mihály — ma a BUVIG ellenőrzési osztályának műszaki biztosa — sokáig mozgopostás volt. Ő is nehezen tudja legkedvesebb emlékeit kiválasztani,

— Feledhetetlenek számomra azok a hónapok, amikor sikerült vidékről életet szerezni a fővárosi szaktársaknak. Vagy inkább a munkaverseny első évei, a lelkesedés, önfeláldozás beszédes példái. S később a már tipikusan „békébeli” munka: a hírlapterjesztés megszervezése a dunántúli megyékben... Említhetném én is 1956-ot: a 72-esben mint személynézet vezető sokat zaklatott, fenyegettek. De hadd szóljak inkább az utóbbi évekről. Egyik legnagyobb öröömöm, hogy hivatalunknál az osztálybizottságok megalakítása óta mennyire megjavult a szakszervezeti munka. Megélnékültek a taggyűlések, csoporttervezetek. Mindenki tudja: a saját problémáiról esik ott szó...

Más jellegűek Lakatos Józsefnek, a Bp. 62. sz. hivatal kézbesítőjének emlékei. Egy ízben a Visegrádi utca külső részén — táskájában fontos küldeményekkel — ketten is megtámadták, de ő bátran ütött, és merénylőt megfutamított. Ennél sokkal szívesebben gondol vissza egy másik, akkoriban történt esetre. A Gyarmat utcába vitt értesítést egy néni, hogy fia úton van hazafelé a hadifogságból.

Lakihegyi lángos

Gálos Sándortól, a mikrohullámú központ dolgozójától, legszívesebben külön memóriát olvasnánk, ha megírta volna

— oly részletességgel emlékezik a lakihegyi nagyadót történetére. Hogyan tettek tönkre a náci, milyen nehézségek között építették újjá... Legemlékezetesebb számára a búzalisztból készült, valódi lángos, amelyhez — hosszú éhezés után — az építők hozzájutottak. Meg az 50 kW-os adó ünnepélyes avatása 1946. december 20-án, 20 fős hidegben, amikor a büszkeség fűtötte őket. És sokat mesélhetne Gálos szaktárs az azóta eltelt évekről is, hiszen a Széchenyi-hegyi toronyban részese a magyar televíziózás fejlődésének.

Nem kevésbé érdekesek Kozma Árpádné, a Központi Táviróhivatal gépkezelőjének emlékei. Ahogyan megkezdte a munkát — ágyúörgés, bombázás közepette — a romos, kitorított ablakú, fűtetlen gépteremben, ahogyan létrehozták az összeköttetést Debrecennel, a kormány székhelyével. Mégis álljon itt végül egy kedves emlék, már a „békésebb” idők-ből... A hivatalnak — sok női dolgozója lévén — sürgősen óvoda kellett, s a szakszervezet úgy látta: erre az épület IV. emeletén levő, alig használt vívtörtem a legalkalmasabb. A sportgyűlés alkori előnöke fogadkozott: „Itt akkor látnak óvodát, amikor én váci püspök leszek!” Az elnök ma sem püspök, az óvoda viszont működik — s a hivatalban azóta is kiváló a szakszervezeti munka.

G. Szabó László

ELISMERÉS

Szeili Mihály, a diósi rádióállomáson 6 évig szb-titkár, 1966 óta párttitkár.
Sztranyovszki Andor, a soproni járás szb-titkára.
Tóth János, Miskolc, HÁLEP szb-elnöke.

Török Ferenc, a központi vezetőség mellett működő műszaki bizottság vezetője.
Varjú Erzsébet, Baja, 1. ph. szb-titkára.

Zika János, Monor ph. szb-elnöke.

„SZAKSZERVEZETI MUNKÁÉRT” oklevelet kapták:

A Budapesti Postaigazgatóság Szakszervezeti Tanácsa, területéről: Köcske Jánosné, a Bp. 62. ph. szb-tagja, Horváth Ferenc, a Bp. 114. ph. szb. gazdasági felelőse, dr. Huszár Endréné, a Posta Fenntartási Üzem szakszervezeti titkár-vezetője, Kozma András, a Posta Fenntartási Üzem szb-kultúrfelelőse, Tarnóczy Géza, a Bp. 62. ph. osztálybizottsági titkára, Tóth Flórián, Bp. 72. ph-nál 1946 óta titkár-vezető, Mikóczy Vilmos, Bp. 70. ph. szb-elnöke, Retz Márton, Bp. 70. ph. szakszervezeti csoportbizalmi, Gábor Erzsébet, Bp. 72. ph. osztálybizottsági tag, dr. Kovács Lászlóné, Bp. 78. ph. társadalmi munkása, Szűcs János, Rákospalota, 1. ph. szb-titkára, Dzubay Gyuláné, Bp. 4. ph. szb-tagja, Osváth István, Pestlőrinc 1. ph.-szakszervezet aktivája, Balla István, Bp. 10. ph., az szb munkavédelmi felelőse, Urbán József, Kispeszt, 1. ph. szb-titkára, Garaszi Géza, Bp. Hírlap-terjesztő Üzem, szakszervezeti tanács üdülési albizottságának vezetője.

A Budapesti Távfeszítő Igazgatóság Szakszervezeti Tanácsa területéről: Szabó Ferenc, Belvárosi Távfeszítő Üzem szb-elnöke, Páky Lajosné, 1945 óta titkár-vezető, Kulcsár Lajos, Lipót Távfeszítő Üzem titkár-vezetője, Ludmann Pálné, a Krisztina Távfeszítő Üzem titkár-vezetője, Pota Edit, a Lipót Távfeszítő Üzem bizalmi, Remmer Dezső, HÁLEP Szakszervezeti Tanács titkára, Oláh Dezső, a Kábel-fenntartó Üzem szb-titkára, Mészáros Ferenc, Lágymányos Távfeszítő Üzem titkár-vezetője, Ispán István, a Ferenc Távfeszítő Üzem kultúr- és agit-prop.-bizottság vezetője, Szabó Anna Mária, a Távfeszítő, Tudakozó és Névsorszerkesztő Hivatal titkár-vezetője.

A Helyközi Távfeszítő Igazgatóság Szakszervezeti Tanácsa területéről: Oláh József, az igazgatóság szb. kultúr- és sportfelelőse, Matics Emil, a budapesti gőc szb-titkára, Varga Béla, Karcag Erősfűtő-állomás bizalmi.

A Központi Postaszervek Szakszervezeti Tanácsa területéről: Eresényi Lajos, a posta-vezérigazgatóság osztálybizottsági titkára, Knizner István, a Számítástechnikai Szervező- és Szervezési Iroda nöbizottságának elnöke.

Tóth Pál, a Rádió- és Tv Számadás-felülvizsgáló Osztály szb. gazdasági felelőse, Ligeti (Lichner) István, Központi Javítóüzem bizalmi, Nagy Pál, a Központi Javítóüzem szb. újtási felelőse, Fiam József, Központi Járműtelep osztálybizottság elnöke, Frisch Tivadar, Központi Hírlap Iroda Szakszervezeti Tanácsának titkára, Válint Márton, az Épületkarbantartó Üzem szb-elnöke, Száder Rudolfné, a Posta Tervező Iroda TT-elnöke, Seidel Jenőné, Központi Táviróhivatal Szakszervezeti Tanácsa munkasellátási vezetője, Gáspár Lajosné, a Számítástechnikai- és Szervezési Iroda titkár-vezetője, Rozsár István, a Kábelüzem szakszervezeti propagandistája, Söfalvi Dénes, a Kábelüzem szb-tagja, Dömötör Ödön, Központi Kábelüzem szb-tagja.

Rádió- és Televízióműszaki Igazgatóság Szakszervezeti Tanácsa területéről: Mesterházi Tibor, a Balatonszabadi Rádió-állomás szb-tagja, Széll Jánosné, Szentcsanak Rádió-állomás szb-tagja, Szentcsanak Rádió-állomás szb-tagja, Szentcsanak Rádió-állomás szb-tagja.

Budapest-vidéki Területi Bizottság: Gyulás Károly, a

Nógrád megyei Távközlési Üzem titkár-vezetője, Eszes Elemér, a Budapest-vidéki Területi Bizottság tagja, Zsédely Mária, a székesfehérvári MEHIV szakszervezeti bizalmi, Takács Margit, Kajászó ph. bizalmi, Sírmer György, Rácalmás ph. kézbesítője, 1946 óta bizalmi, a JSZB tagja, Kollárics Irén, Pusztaszabolcs, ph. Munkahelyi Bizottság titkára, Mészáros Terézia, Esztergom ph. titkár-vezetője, Mózes Jenőné, bizalmi.

Debrecen Területi Bizottság: Csontos Gyuláné, Hajdúnánás ph. titkár-vezetője, Fodor Dénes, Mezőtúr 1. ph. szb-titkára, Katona Lászlóné, Kemece ph. szb-tagja, Németh Sándor, Jászberény 1. ph. főpénztárosa, az szb tagja, Papp Sándor, Debrecen 1. ph. bizalmi, Pánti Lajos, Püspökladány 2. ph. szb-tagja, Szabó Irma, Kisújszállás ph. titkár-vezetője, Szoboszlai Károly, Törkeve ph. szb-titkár, Tátrai István, Berettyóújfalu ph. titkár-vezetője.

Miskolc Területi Bizottság: Bagi Máté György, Putnok járás szb-titkára, Barna Gáborné, Eger 1. ph. aktivistája, Gonda György, Edelény járás szb-titkára, Nagy Géza, Gyöngyös 1. ph. titkár-vezetője, Lutter Imre, Eger járás szb-elnöke, Sander Jenő, Eger 1. ph. szb-elnöke, Chrametz Ernő, Pétervársz, JSZB titkára, Lénárt József, edelényi JSZB tagja.

Pécsi Területi Bizottság: Tulák Andrásné, pécsi TB. tagja és a kaposvári JSZB titkára, Bencsik Béla, Ádánd ph. bizalmi, Michéi József, HÁLEP szb-elnöke, Járati István, a Tamási JSZB elnöke, Hernádi Ferenc, Központi Vezetőségünk tagja, Nemes István, Nagylengyel ph. titkár-vezetője, Kukola Anna, Gelse ph. bizalmi, Tátrai Ferenc, Nagykanizsa Távközlési Üzem szb-elnöke, Bencz István Mihály, Szekszárdi ph. szb-elnöke, Tóth János, Somogyvár ph. JSZB-elnöke, dr. Pintér Mihályné tb-tag, Nagy János, Dombóvári járás szb-elnöke.

Sopron Területi Bizottság: Horváth Mária, Celldömölki JSZB titkár, Albert József, a Veszprém megyei Távközlési Üzem szb-titkára, Kapui Kálmán, Szombathely 1. ph. szb-tagja, Takács Klára, az igazgatóság szb-tagja, Süttő Mária, Devecser ph. szb-titkára, Takács Ferenc, Sárvár 1. ph. szb-titkára, Szabadi István, JSZB titkár, Polgár Lajos, a pápai JSZB titkár, Balikó István, a Vas megyei Távközlési Üzem szb-elnöke, Tóth János, Győr JSZB tagja, Bausz József, JSZB titkár, Vida Lenke, Veszprém 1. ph. szb-tagja, Kálmán Lajos, HÁLEP szb-titkára, László Jánosné, Pápa 1. ph.-nál bizalmi, Varga József, az igazgatóság osztálybizottsági titkára.

Szeged Területi Bizottság: Sárosi Erzsébet, az igazgatóság nöbizottsági elnöke, Pokorczy Jánosné, Hódmezővásárhely 1. ph. szb-kultúrfelelőse, G. Szabó Péter, Hódmezővásárhely 1. ph.-nál szb-titkár, Sárközi Gyula, Orosháza járási szb-titkár, Magyarits Róbert, Újszentiván járási szb-titkár, Beicz Erzsébet, Baja 1. ph. titkár-vezetője, Szegedi Sándor, a Csongrád megyei SZMT munkavédelmi bizottságának tagja, Ádám Antal, Jánoshalma ph. titkár-vezetője, Császár Lajos, Békéscsaba 1. ph. titkár-vezetője, Varga Bálint, Kiskunhalas ph. aktivistája, Bányai János, Szentes 1. ph. TT-felelőse, Barta István, Szeged JSZB elnök, Vámos László, a szegedi Postás Művelődési Ház igazgatója, Nagy Tivadarné, Csongrád, 1. ph. szb. gazdasági felelőse, Szantner György, a TB. és a Szakszervezetek Bács megyei Tanácsának tagja.

„MINISZTERI ELISMERÉS”-t kapott.

Szlovátskai Károly, szakszervezetünk Szervezési és Kaderosztályának helyettes vezetője.

„VEZÉRIGAZGATÓI ELISMERÉS”-t kapott.

Gregus Györgyné, szakszervezetünk könyvelője, Kovács Vilmos, szakszervezetünk technikai munkatársa, Maur J. Emil, szakszervezetünk munkavédelmi főfelügyelője, Szamosi Ferenc, a Budapesti Postás Munkásszövetség kulturális, agitációs és propaganda felelőse és Szilasi Gyula, szakszervezetünk Közgazdasági Osztályának munkatársa, dr. Czecei Károlyné (Buvig), Csizmadia József (Bp. 114. sz. ph.), Fábrián István (Bp. 72. ph.), Kőcsán András, (Bp. Hírlap-terjesztő Üzem), Molnár Gabriella (Buvig), Molnár Jánosné (Műszerüzem), Világos Ferenc (Alkalmazott Üzem).

A „POSTA KIVÁLÓ DOLGOZÓJA” kitüntetést kapta Konecz Sándor, a Központi Postaszervek Szakszervezeti Tanácsának titkára, Balogh László, (Nagykanizsa 1. sz. ph.), Csere György (Elszámoló és Statisztikai Hivatal), Keresztesi András, (Helyközi Távfeszítő Igazgatóság), Lakatos János, (Békéscsaba Távközlési Üzem), Nyári József (Anyaghivatal), Tóth Andor, (RTV debreceni kirendeltség), és Varga Imréné (Budapest-vidéki Postaigazgatóság).

A 25 év óta egy alkalommal sem volt oly nagy száma a kitüntetteknek, mint ezúttal. A párt, a szakszervezeti mozgalom a legmesszebbmenőkig kifejezésre juttatja a mozgalmi munkában elért eredményeket, az osztályhűséget, a lelkesedést.

Igy láttuk LENINT

Felcsendül Sosztakovics: Október-szimfóniájának lélekemelő zenéje, aztán elhallgat a zene, s egy ember beszél orosz nyelven. Lenin. Kapuk, szívek nyíltak hívó szavára. Igen van, van oly erő, amely rendet teremt a zürzavárban. Ez az erő a bolsevikok pártja, mely harcol, épít, semmitől sem retteg. Lenin beszélt és mindegyik szavára a töke pillérei megrecsegnek és már milliók mennydörgik utána: minden hatalmat a szovjeteknek.

Kelen Jolán, dr. Münnich Ferenc, Faragó Dezső, Csicai Kiss Zoltán emlékeznek arra az emberre, aki élére állt a munkások, parasztok igazságos harcának.

— 1918 nyarán a szovjet hatalom halálos veszélyben volt. Az ország 23 helyén ütötte fel a fejét az ellenforradalom. Mi akkor egy nemzetközi dandár tagjai voltunk. Elhatároztuk, hogyha kell, utolsó töltényig harcolunk a felforgató ellen. Visszafoglaltuk Szimbiert és táviratokat küldtünk Lenin elvtársnak, aki még aznap válaszolt: A város visszafoglalása a legjobb győgyír sebeinkre. Üdvözlöm a Vörös Katonákat a győzelem alkalmából — halljuk Varga Gyula nyugalmazott altábornagy visszaemlékezését.

— A szociáldemokratákkal való egyesülést veszélyesnek tartom, inkább egy blokkot kel-

Leninről

Feleségével sokáig élt Párizsban. Krupszkaja így emlékezik azokra az időkre: Szabad időnkben Iljicsel rendszerint kerékpároztunk, felmentünk egy dombra, s onnan mintegy 15 kilométert karikáztunk egy repülőtérről, ahol gyakoroltak a sportrepülők. Gyakran mi voltunk az egyedüli nézők és Iljics kedvére kigyönyörködhetett magát. Egyszer Krupszkaja nagyon megijedt: nézd csak Iljics, mindjárt lezuhan.

— Dehogyan zuhan le, ne izgulj, nézd csak, most fog leszállni az úgynevezett vol planéval.

A kétfedelű repülőgép elérte a rétet, s aprókat zökkenve kerékpárkerekre megállt a virágzó lucernában...

Szintén Párizsban történt, a piacon. Krupszkaja bírságot rágotott, de az egyik alma leesett a földre. Az eladó gyorsan ugrott, felemelte a gyümölcsöt.

— Merci, madame — mondotta Krupszkaja.

— Camarade — javította ki az eladót.

— Camarade?! — mondotta Krupszkaja és elragadtatott pillantást vetett a járadt öregasszonyra. Kézet szorított vele, s Leninnek ez nagyon tetszett.

Hikidé Aladár, a magyar munkásmozgalom régi harcosának visszaemlékezése: 1923-ban Kun Bélával együtt voltam Leninnel, aki akkor, sajnos, beteg volt. Szó esett a magyar proletárdiktatúra bukásáról, de ő biztatott: lesz még győzelmes forradalom Magyarországon. Később megtudtam, hogy Lenin testőrségének csaknem 60 százaléka magyar. Egy alkalommal Krupszkaja ebéd gyanánt egy nagy tál burgonyát vitt be asztalára. Lenin

észre sem vette. Kiment a szobából. A magyar testőrt az éhség gyötörte. Nem tudott ellenállni, s a tálból 2 db. burgonyát megevett. A testőr izgott, aztán megnyugodott, amikor látta, hogy Lenin elfogyasztotta az ételt. Vagy két héttel később a magyarok összejövetelt tartottak. Ott volt testőrünk is. Lenin így szólt hozzá:

— Nos, kedves elvtársam, hogy ízlett a burgonya? — kérdezte, s honfitársunk majd a föld alá süllyedt szégyenében. — Nono, azért nem kell ennyire zavarba jönnie. Ha az ember egyszer éhes, akkor éhes. Válgék egészségre!

Összeállította: Bérees György

EZT HAGYTA RA'NK A FASISZTA HA'BORÚ...

SUGÁR LÁSZLÓ:

Postások Balladája

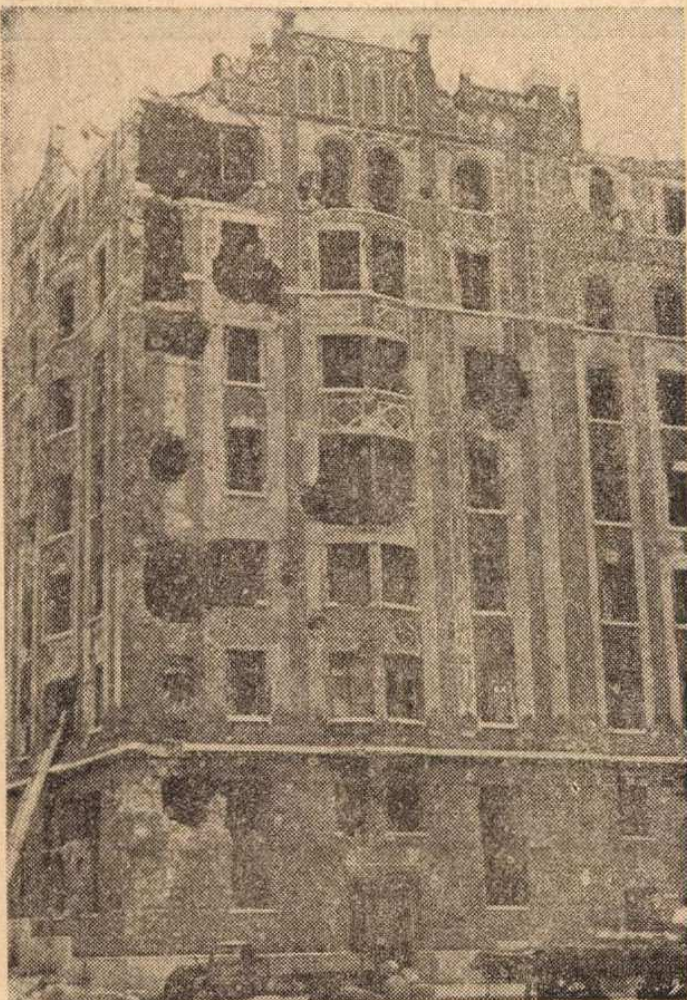
Felkiáltó jelek
az alföldi égen...
őrt áll a Nagytemplom
két tornya merészen.
Alatta a csata
fergeteges tánca,
pattan már magyarok
évezredes lánc.
Debrecen, Debrecen
körül van kerítve,
romboló bandáknak
sorsa pecsételve.
Féktelen menekül
vesztébe a dúvad,
már csak keskeny rés az
amin szabadulhat.
Maga előtt üzve
embert és állatot,
nyugat felé hajtja
a rablott jószágot.
Aki nem tart véle
élete az ára,
a szép ősi város
robbantásra készen,
alá van aknázva.
Távbeszélő központ
– kinek szíve helyén
urrá lesz a vészen –.
Jön Komádi István
jön Palánki Róza,
a robbantó zsinórt
kétfelé ollózza.
Megmarad, ép marad
szíve a Postának...
– Nem feledjük nevét
a két hős postásnak...
De a többiét sem
akik ott maradtak,
hogy a dúlás után
új fészket rakjanak.
Őrök békés fészket
a szabad hazának,
– örök emléket a
Vörös katonáknak.

Csordás Lajos elvtárs
még most is könnyezik,
borzalmak napjára
amint emlékezik.
Két tűz közé került
a sötét alagút,
búvó családoknak
nagy része bennszorult.
Lekaszált a halál
sok asszonyt, gyermeket,
Tarján fölé az ég
borít gyászfelleget.
Tüzeső kíséri
ágyú villámlása,
közeleg már a nép
felszabadítására.
A vonagló önkény
mindent latarolna,
ha a sok hazafi
jó cselhez nem fogna.
Mentik a menthetőt
végpusztulás előtt,

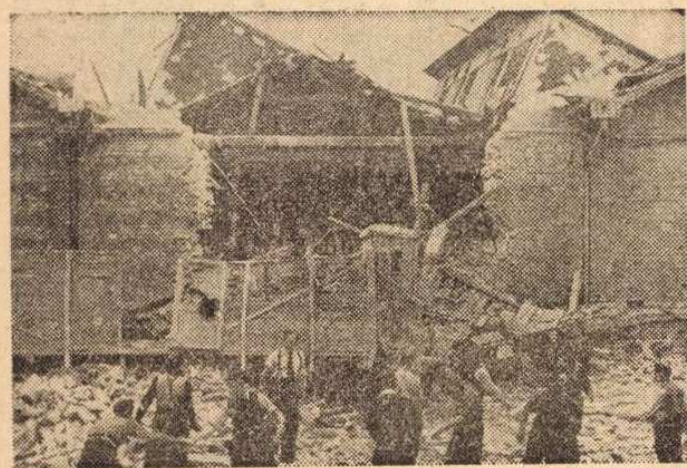
a tetőt is vinnék
szegény fejük felől.
Ládákba rakva már
a Posta értéke,
Mátyus László rakja
két nehéz szekerre.
A német kommandó
Losoncra vezényli,
de csak addig megy, míg
az erdőt eléri.
Sokat beszélhetne
Karancs minden fája
– onnan fordul vissza
Mátyus rakománya. –
A József aknánál
áll meg titkos éjen
bányász segítséggel
rejtik el a mélyben.
Oda nem juthatott
se nyilas, se német,
postások, bányászok,
vigyázták a mélyet.
Megmaradt, megmaradt
Posta rakománya,
piros hajnalt hozó
felszabadulásra.

Büszke városháza
magas tornya alatt,
új emberek ülnek...
– dönt a népakarat. –
Szeged híres terén
nem urak korzóznak,
piros zászlók alatt
munkások vonulnak.
Munkások, zsellérek,
Csongrád vármegyéből,
eliszolt a csendőrszép
Tisza mentéről.
Indul a postás is,
hogy megalapozza
jogait, erejét
így megsokszorozza.
Koczka József beszél
a Lloyd-ház termében:
„Jöttünk postásaink
képviselőtében.”
„Szöged 1.” kezdte el...
a kezdeményezők
ott voltak, szavaztak
mind a kézbesítők.
Akkortól a máig
töretlenül vezet,
a megalapított
szabad Szakszervezet.
Írásom hirdesse
Székely Béla nevét
és ki harcostársa
Szuha Antalét.
Éjbe érő nappal
száz is kevés volna,
ha tollam szív szerint
mindenkit sorolna.
Tetteiknek fénye
Világlik a mában,
örök tűzként lobog
Postás balladámban.

... ÉS MI A ROMOKBÓL UJJA' ÉPITETTÜNK

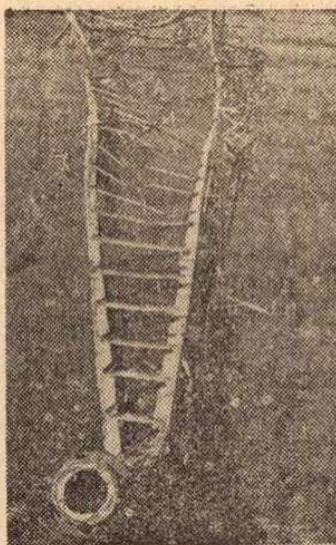
A Postavezérigazgatóság homlokzata 1945-ben

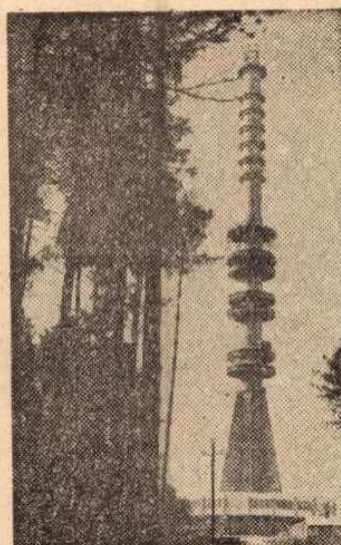
Az Anyagszettár háborús romjai

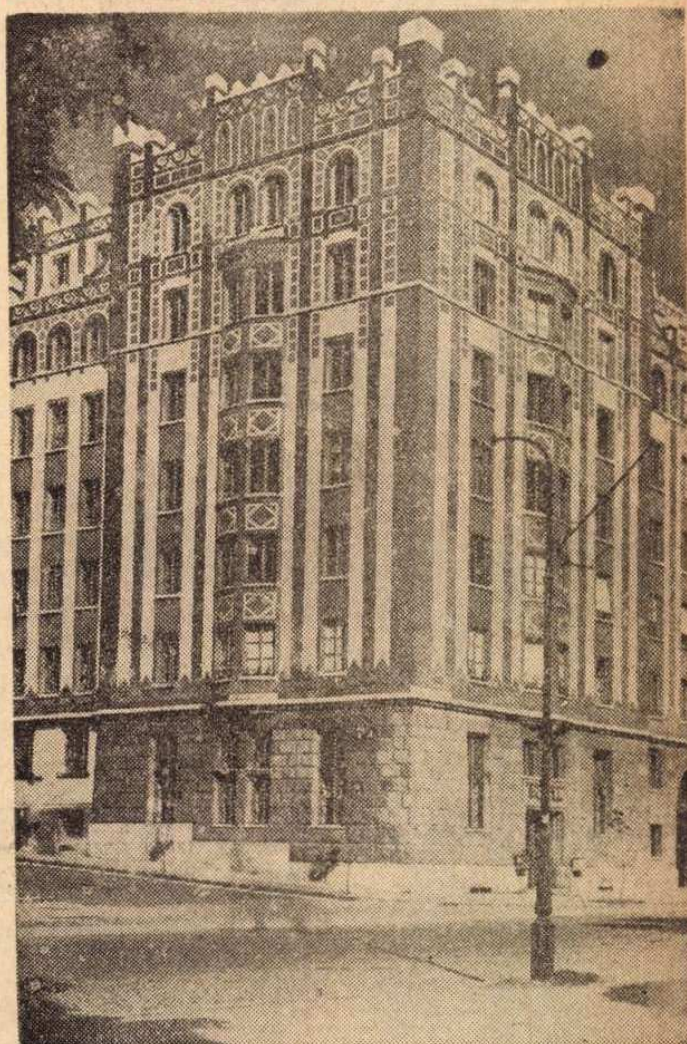
Bomba robbant a Lipót Távbeszélő Központban is...

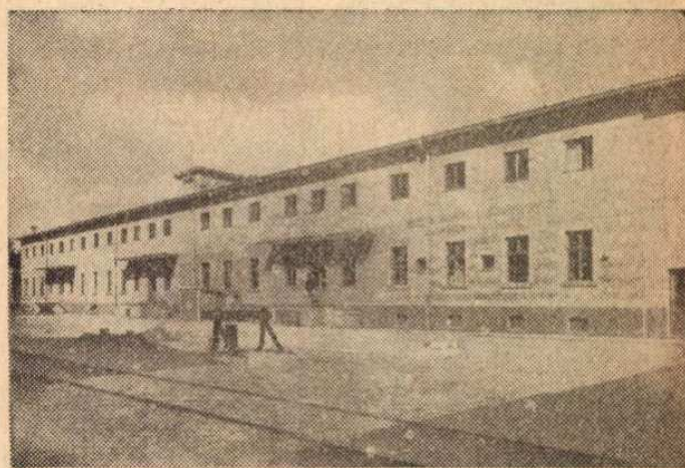
A fasiszták nem kímélték a lakihegyi rádióadó tornyát sem

Újat építünk és szebbet: a soproni tv- és mikrohullámú állomás

A Postavezérigazgatóság ma

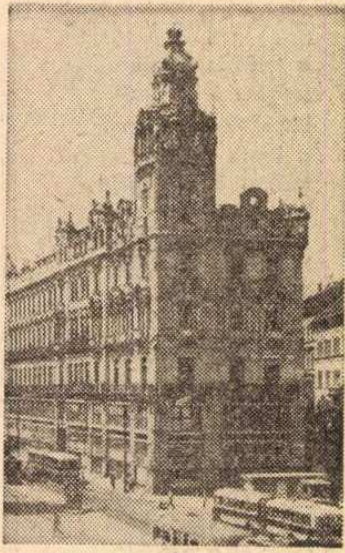
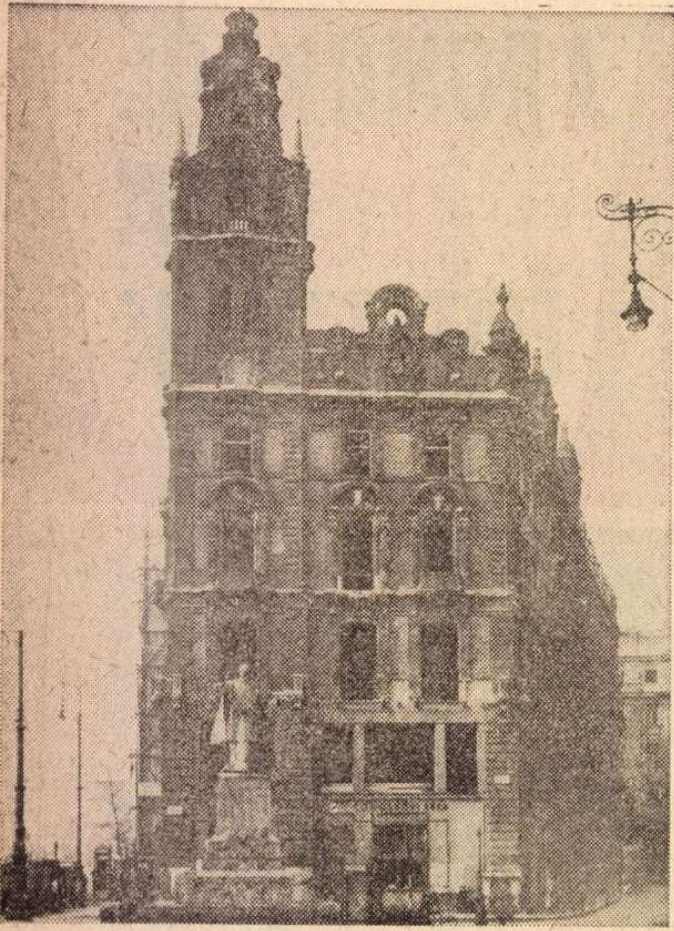

Az Anyagszettár újjáépítve

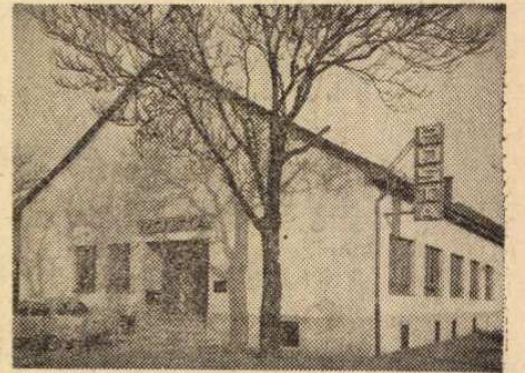
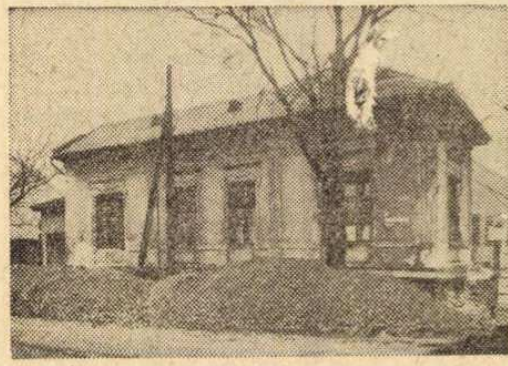

Új létesítmény a Lipót Távbeszélő Üzemhez tartozó Új-Zugló

SZAKÍTOTTUNK A MÚLT TAL,

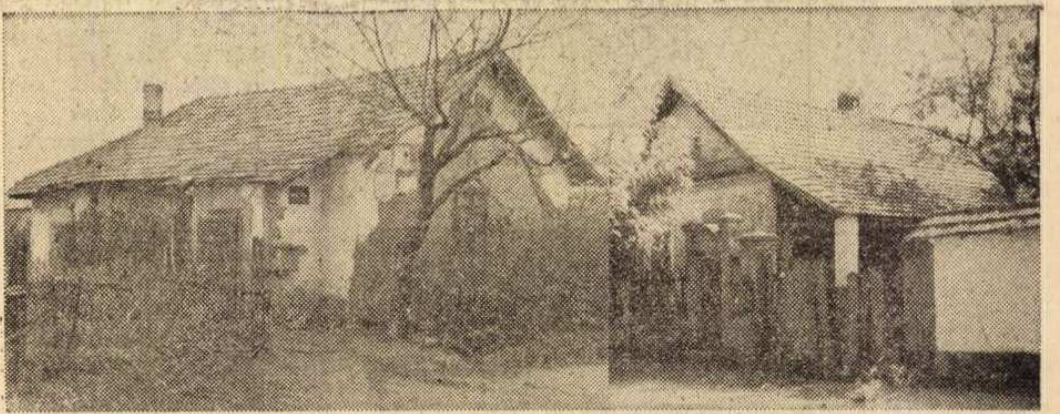
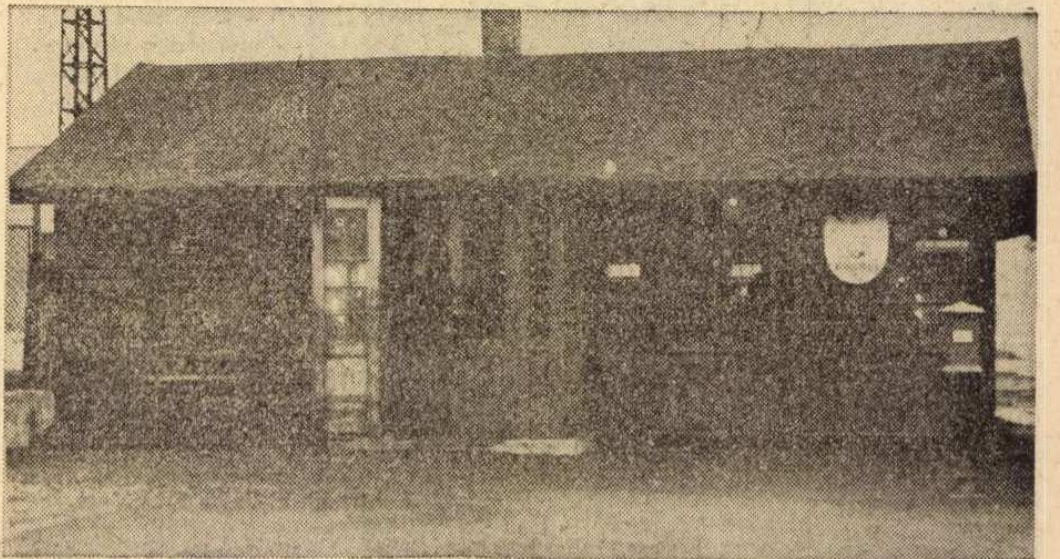

A győzelmes Vörös Hadsereg elől visszavonuló, megvert náci hadsereg Budapesten megvetette lábát, s ennek kárát a magyar nép szenvedte. Sorba robbantották fel gyönyörű hídjainkat, pusztítottak, romboltak. Az Erzsébet-híd melletti, ún. Klotild-palota, a híd robbantásakor szinte kiégett. A bent székelő postaszervek dolgozói összefogtak, és hamarosan újjáépítették. A két kép egymás mellett a pusztítást és az alkotást is ábrázolja...

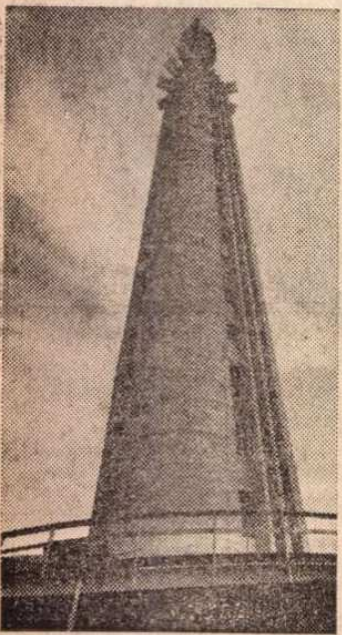
Nagytétényben is a háború vihára remegtette meg a postaházat. Ime, a régi és az új épület egymás mellett.

RÉGI POSTAHÁZAK

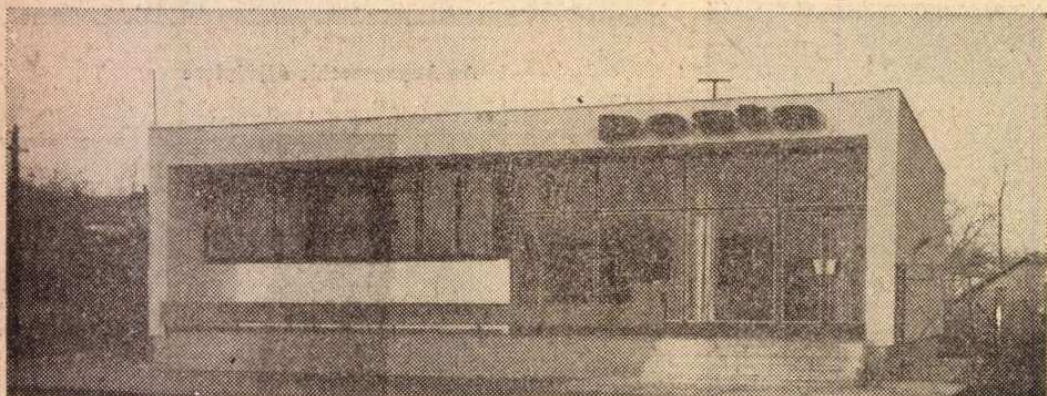
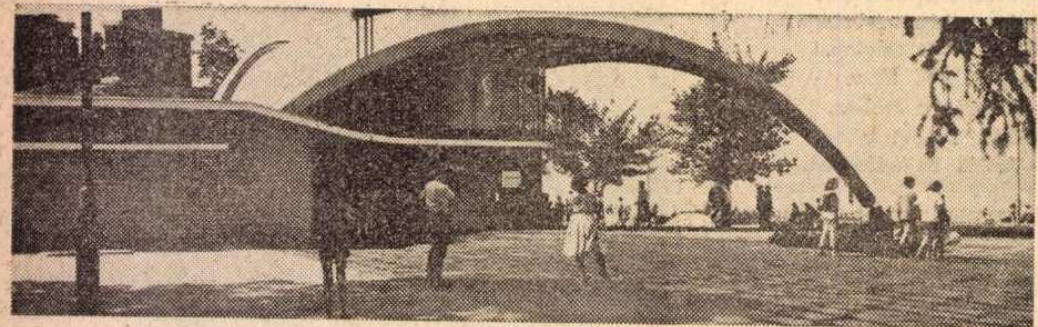

A Magyar Királyi Posta hagyta ránk...

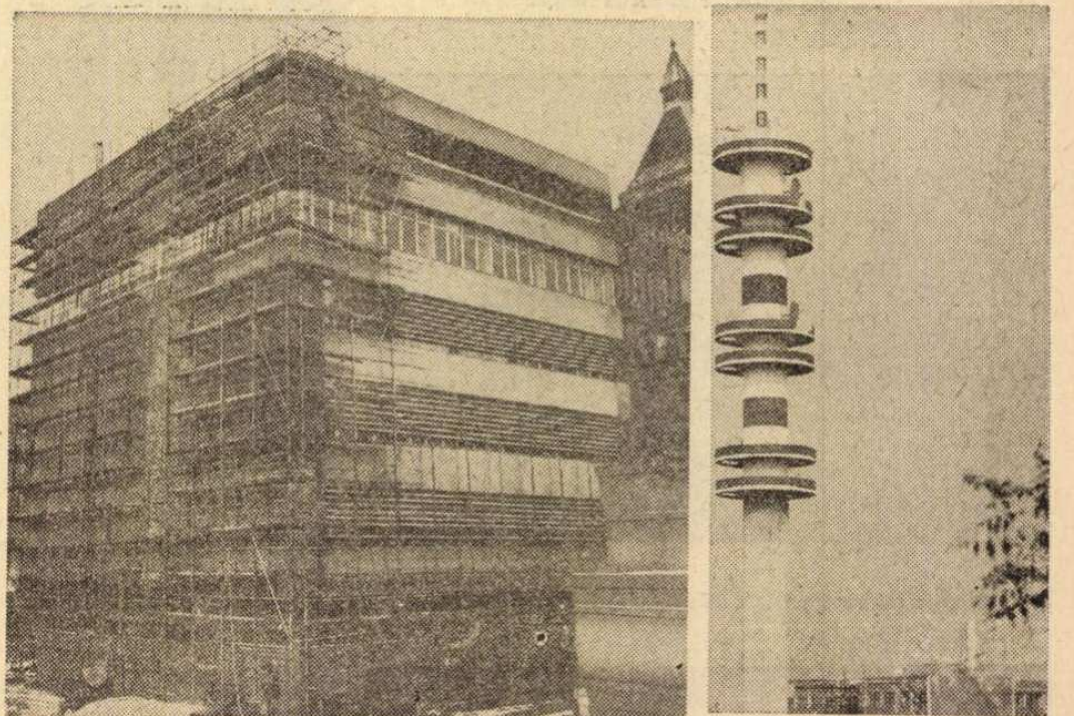
ÚJ LÉTESÍTMÉNYEK

Büszkék vagyunk új létesítményeinkre: az új pécsi tv-toronyra és a Bp. 100-as postapalotára.

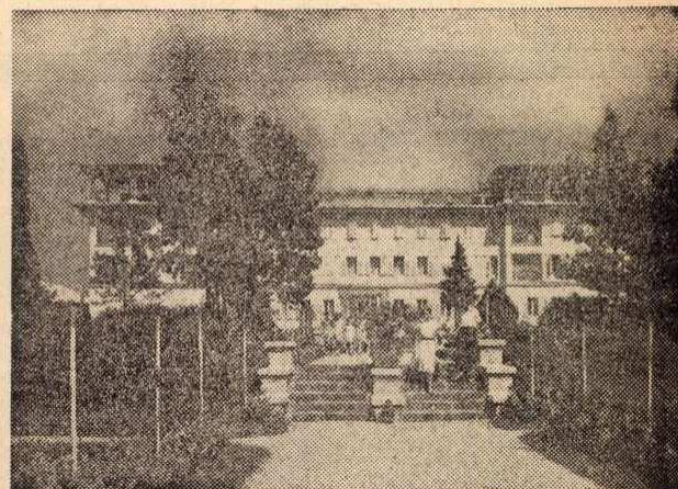

Tihany, Tard és Várpalota új, modern vonalú postahivatalai

A hírközlés automatizálása, korszerűsítése programjában épül az új Távválasztó Központ és a mikrohullámú programon belül a győri tv- és mikrohullámú állomás

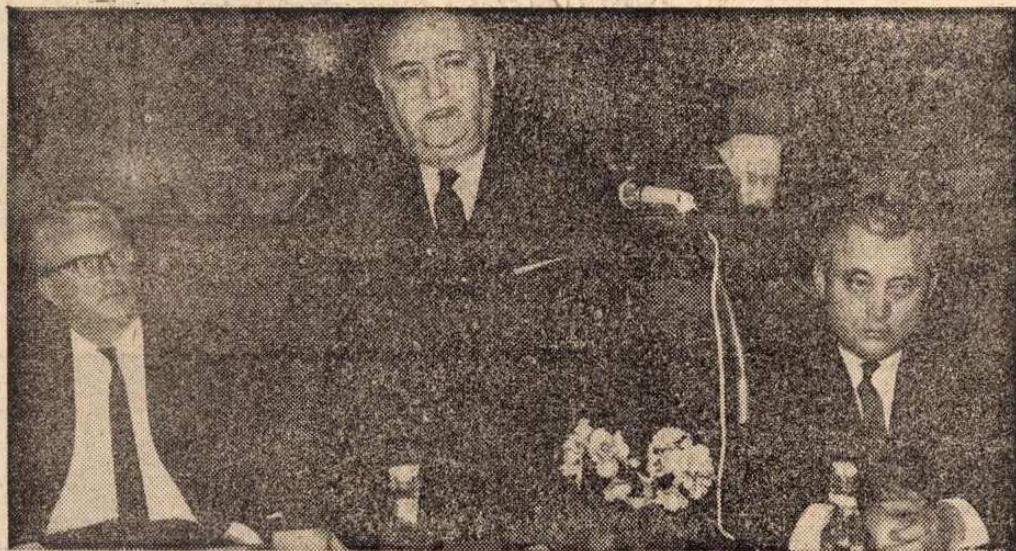
ÚJ UTAKON JÁRUNK...

Balatonalmádiban, Hévízen, s a többi szakszervezeti üdülőben évente sok száz és ezer postás dolgozó tölti szabadságát

A gyermeküdülőkben is vidám az élet a vakációk alatt

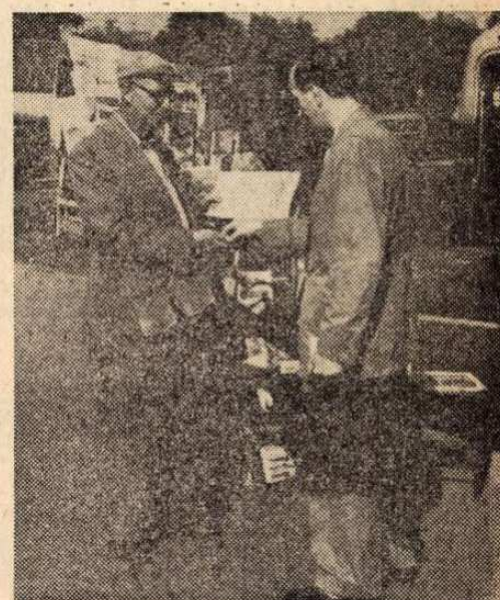
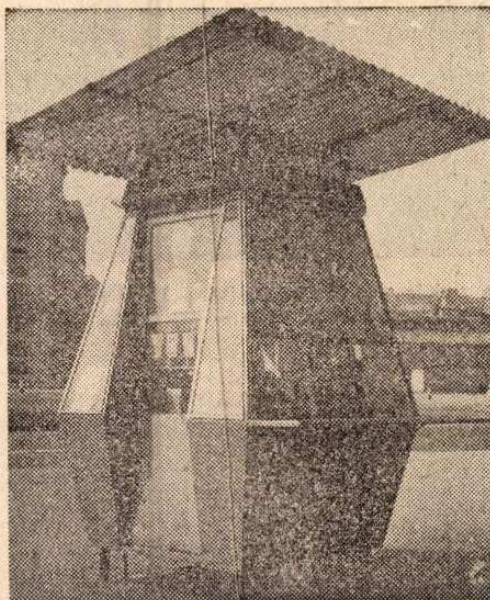
Igen, új utakon járunk. Dolgozó népünk bízik a pártban, a kormányban, az általa választott vezetőkben, akik a bizalomra bizalommal, és a népméltó képviselődéssel válaszolnak. Képünkön: Kádár János, Fock Jenő és Apró Antal egy kitüntetett postás asszonnyal beszélget a Parlamentben.

Dr. Csanádi György, közlekedés- és postaügyi miniszter nemegyszer volt köreinkben, s kifejezte elismerését a postások becsületes munkájáért.

A postások kongresszusi küldöttei szavaznak a párt, a szakszervezet politikájára.

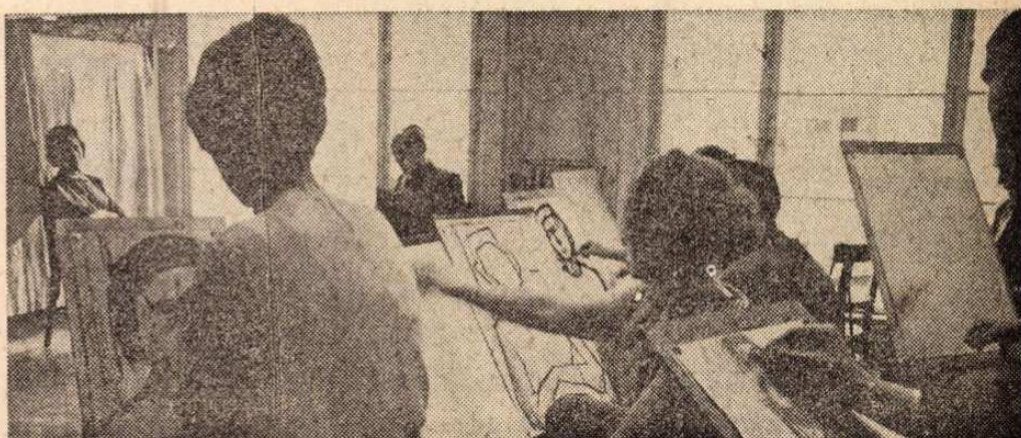
A postások is ott voltak az újjáépítésnél, az országépítő rohammunkában...

Már oda is eljutottunk, hogy a városképet elcsúfító, kezdetleges újságstandok helyébe korszerű pavilokok kerültek

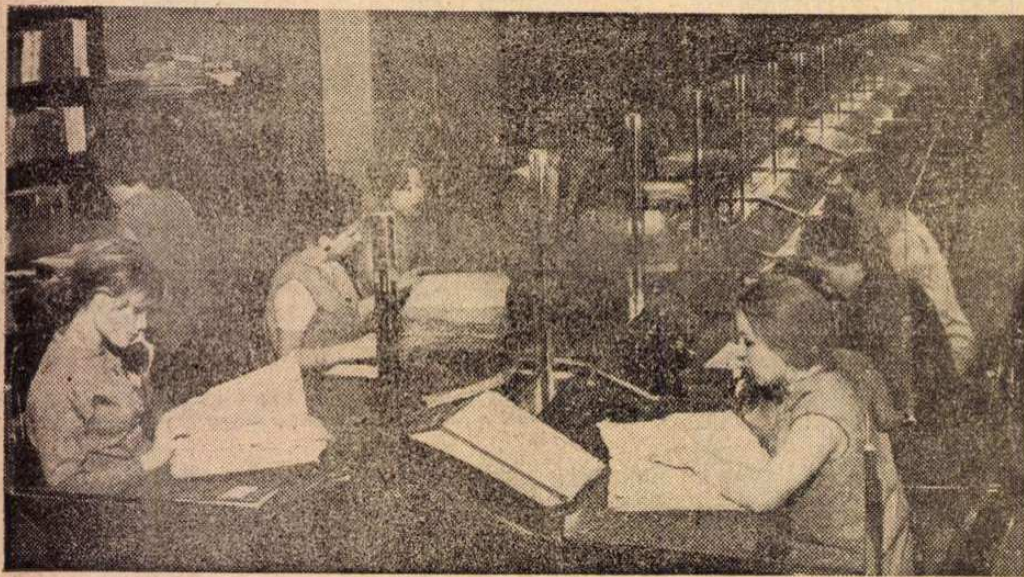

A balatonalmádi ifjúsági találkozón a postás fiatalok is tiltakoztak az amerikai imperializmus háborúi ellen

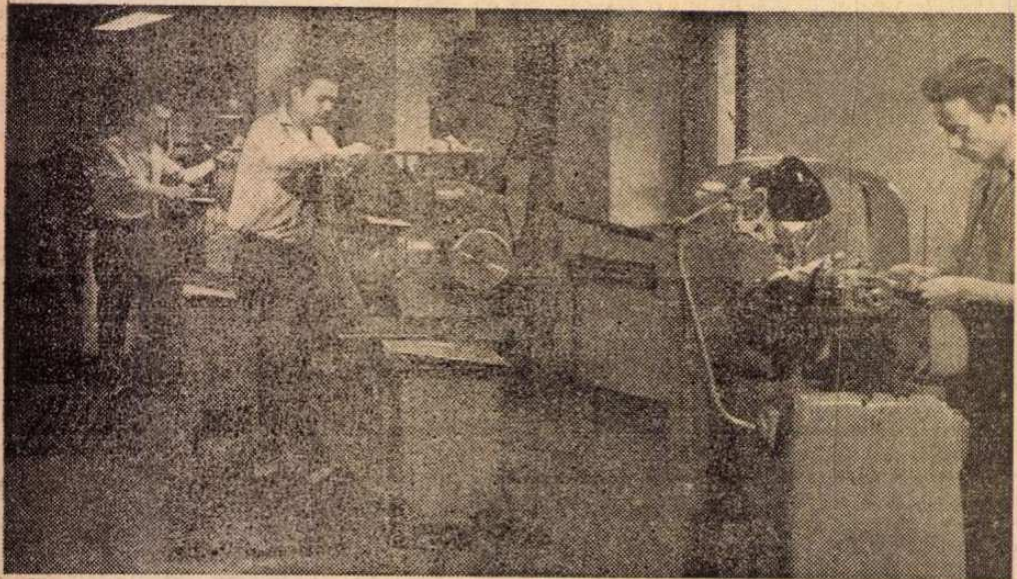

Élénk a kulturális élet a Benczur utcai Művelődési Házban, Debrecenben és másutt. Képünkön a Benczur utcai postás képzőművészeti kör munka közben

JAVULÓ MUNKAKÖRÜLMÉNYEK...

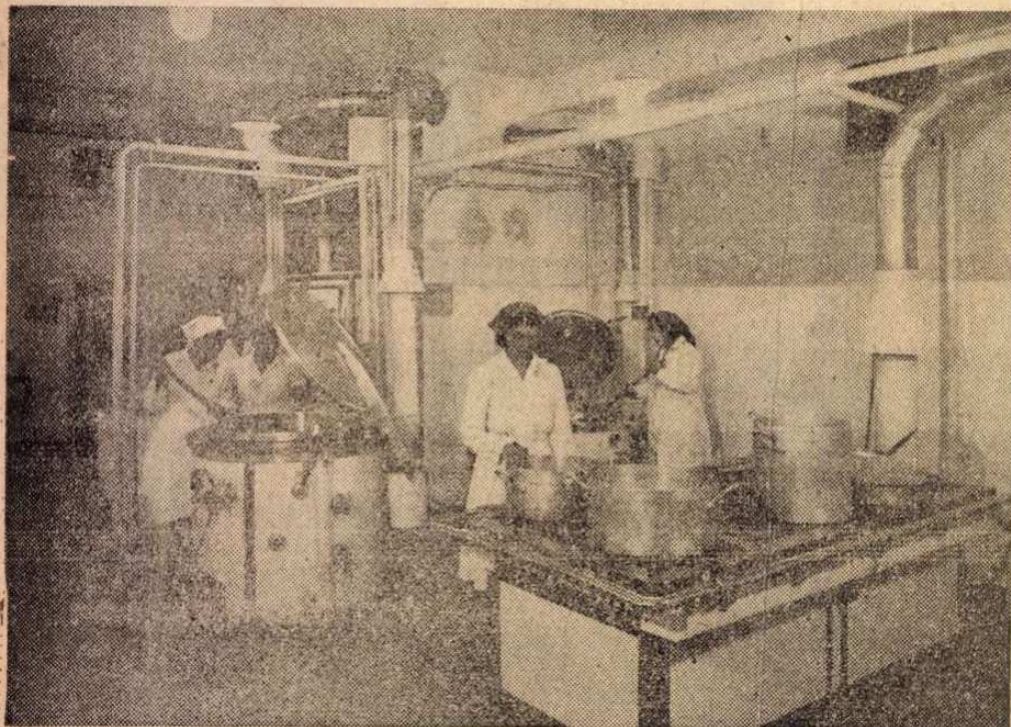
Többször is bíráltuk a rossz munkakörülményeket a Tudakozóban. Nagy volt a zaj, a zsúfoltság. Átszervezték a munkatermet, s hangszigetelő függönyök teszik elviselhetőbbé a munkát.

Több mint hússzor kapták meg az Élűzem kitüntetését a Központi Javítóüzem dolgozói. Sokat tettek a munkakörülmények javításáért. Képünkön az egyik, korszerű gépekkel berendezett műhely.

A gépesítés is egyre nagyobb méretű. A cél, a nehéz munka könnyítése. Képünkön egy Postalia bélyegző, illetve bérmentesítő automata és egy árokásógép — üzemelés közben.

Százak és ezrek étkeznek az egyre korszerűbb és az újonnan épülő éttermekben. Képünkön az egyik modern konyhában főzik a finom ebédet.

25 év 209 bajnoksága

Nem lehet rangosabb listája egy sportegyesületnek, mint amikor összegezik, hogy működése során hány magyar egyéni- vagy csapatbajnokságot szereztek versenyzői. Nos, ha csupán az országos felnőtt bajnokságok szemszögéből vizsgálunk a Postás SE működését, akkor sem kellene pironkodni. Ott volt fennállása hét évtizede során a magyar sport élvonalában, a hét évtized alatt a nevéhez fűződő 318 magyar bajnokság is bizonyítja ezt! A sort — 1904-ben — a birkózó **Erődi Béla** nyitotta meg, s az asztaliteniszező **Klampár Tibor** — aki 1969. évi eredményei alapján az európai ranglista 5. helyére került — zárja be.

Hazánk felszabadulásának ünnepén felvetődik; hány bajnokságot tudtak a PSE-versenyzők megnyerni, amikor már szabad ország sportolói-ként léphettek a pályára? Hogyan tudtak a postás dolgozók versenysportját képviselő legjobbak élni azokkal a lehetőségekkel, amelyeket a demokrácia, szabadság, a régi-nél jóval — összehasonlíthatatlanul nagyobb támogatás biztosított?

Az évek száma nem közömbös. A 25 esztendővel szemben, a múlt társadalom 45 éve áll. És mégis: A mérleg erősen a negyedszázad sikereiről tesz vallomást. A 318 magyar egyéni, illetve csapatvilágbajnokságból 25 évre 209 — tehát mintegy kétharmada az összbajnokságnak — jutott! A PSE-sportolók akartak és tudtak élni a szocialista állam juttatja nagyszerű lehetőségekkel.

Az elért 209 bajnokság sportéletünk széles skáláját öleli fel. Néhány jelentős sportágban hosszú éveken keresztül a PSE-versenyzők vezető szerepet töltöttek be. A bajnokságok így oszlanak meg: asztalitenisz: 3, atlétika: 52, evezés: 1, gyeplabda: 2, jégkorong: 2, kajak-kenu: 1, kerékpár: 33, kézilabda (női): 10, kosárlabda (férfi): 1, korszolya: 2, motorkerékpár: 7, sportlövészet: 3, torna: 73, vitorlázás: 1, vívás: 1, repülés: 2, ejtőernyő: 15.

S e lista sem teljes. Az 1950-es évek elején a magyar sportban szervezeti változások történtek. Ez időszakban patinás nevű magyar sportegyesületek nem az eredeti nevükön vettek részt bajnokságokban, hanem a fővárosban például „Budapest” néven induló csapatokban állíthatták rajthoz versenyzőiket mind az egyéni, mind a csapatküzdelmekben. A Postás SE versenyzői ezekben az években is elérték, kiharcoltak — főként tornászai, kerékpárosai, női kézilabdázói, stb. — magyar bajnokságokat. (Ezeket nem soroltuk a 25 esztendőbe.)

Természetesen a nagyobb vidéki ipari központokban, megyeszékhelyeken is, gazdag sportélet virágzott ki, rendszeres testedzési lehetőséget biztosítva a postás dolgozóknak. Sopron női kosárlabdacsapata, a szegedi vívók, a pécsi atléták — hogy csak néhány példát említsünk —, a sportágban nem csupán a vidéki postás sporterejét bizonyították, de az egyetemes magyar sport fejlődésében is jelentős tényezőkké izmosodtak, és ma is ott vannak a legjobbak között.

A tömeges testnevelése állami, fontos ügy lett, s a szakszervezetek vezető szerepét kaptak ebben. Szakszervezetünk Testnevelési és Tömegsport Bizottsága irányításával különösen az utóbbi 10—12 évben olyan eredmények születtek, amelyek a tömeges rendszeres sportolásának, a tömegtestnevelésnek bizonyítékai.

A Postások Szakszervezete eddig is messzemenően támogatja szocialista társadalmunknak ezt a nemes törekvését, hogy egészséges, a növekvő szabad idejükkal hasznosan gazdálkodó emberek tömegei építsék az országot, a jövőt.

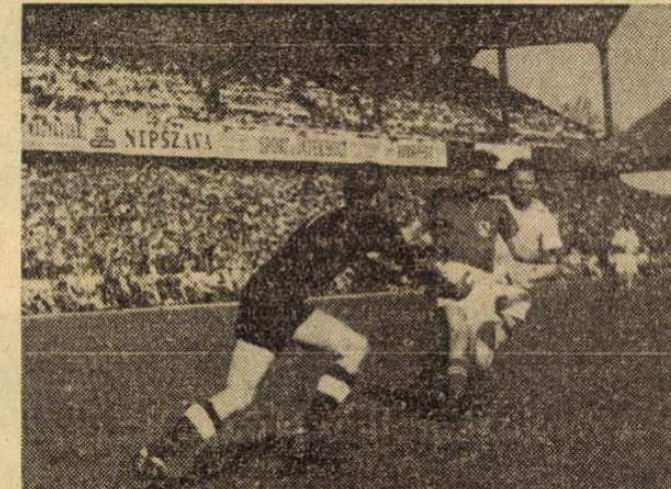
Vedres József

Postásporinap az Egressy úton

A nagypályás női kézilabdabajnokságban tíz éven keresztül a PSE csapata őrizte a bajnoki címet.

A PSE-labdárúgók ma ugyan az NB III-ban játszanak, de negyedszázad során voltak évek, amikor az NB I-ben szerepeltek. A felvétel 1952-ben készült egy Bp. Honvéd—Postás mérkőzésen. Grosics, a Honvéd kapusa és Bányai kétségbeesetten mentenek a kapura törő Markuszovszky (Postás) elöl.

Kortársi vallomások

A szovjet nép megrázó, nemzedékekre kiható élménye a II. világháború. Az irodalmárok immáron 25 éve, s az újabb generációk újra meg újra átélnek a próbáratevő múlt felejthetetlen eseményeit. E témában a nagy regények mellett számos kisregény is klasszikus rangra nőtt, így a többi között Solohov, Kazakevics, Baklanov, Bikov hazánkban is jól ismert írásai. A mai szovjet irodalomban szinte uralkodóvá vált a műfaj, amely igen alkalmas arra, hogy a háború nagy, összefüggő történelmi tablójából egy-egy jellem, vagy jelenség zártabb összefüggéseit emelje ki. A „Holdtölte” c. szovjet kisregény-összeállítás ízelítőt ad a legnagyobb művekből.

Geraszimov azt vizsgálja például, milyen magatartást is tanúsít a halál közelében egy katoná, amikor öthónapos pihenője alatt az élet szépségeivel találkozik. Negyedik évszázada fejeződött be az emberiség történetének eddig legborzalmasabb, legtöbb emberáldozatot követelő háborúja. Az évforduló alkalmából „Tanúvallomás egy perhez” cím alatt elbeszélés-gyűjteményt adtak ki; olyan frók szerepelnek a kötetben, mint Mailer, Vercors, Kenzaburo, Montanelli, Kazakevics, Bredel, Fühmann és Jevdokinov. Az írások nem csataképekre törekszenek, hanem az embert állítják a fókuszba; az embert, akit meg kell menteni egy harmadik, még szörnyűbb, még nagyobb pusztításokat és emberi tragédiákat okozó világégestől. A két könyvet az Európa Könyvkiadó gondozza.

ELÉGEDETT ELÉGEDETLENEK

Olyan dolgozókkal beszélgettünk a 70-es hivatalban, akik életük javát itt töltötték el. Azok közé tartoznak, akik mintegy negyed százada érezhetik dolgozóitársaik bizalmának megnyilvánulásait; vagyis újra és újra megválasztották őket a felszabadulás óta eltelt években szakszervezeti tisztségre. Kovács Béláné csoportvezetővel, Iharosi László irányítóval és Retz Márton kézbesítővel beszélgettünk a hivatal szakszervezeti bizottságának szobájában; s ehhez az aláfestő zenét részint a Kéleti-pályaudvar vonatai, részint az épületet renováló mesterek szerszámainak hangjai adják...

Szemtanúk

Retz Márton — vagy ahogy ő magát megszólíttatni szeret: Marci bácsi — 1935 óta dolgozik itt. Először táviratkihordó volt, majd mind mostanáig kézbesítő. A VII. kerület, az ő szűkebb munkapátriája, azon belül is az Alsóerdősor és Dohány utca térsége. A kézbesítő bizalmi. Volt már a szakszervezet központi vezetőségének tagja is.

— Mi itt — mondja Kovácsné és Iharosi névvel — eleven szemtanúk vagyunk mind ahhoz a változáshoz, ami itt történt a felszabadulás óta... — azt hozzáfűzi, hogy a változások korántsem márholnapra, gyorsan és látványosan történtek.

— Különböző is — hangsúlyozza Kovácsné Bánlaki Krisztina — ha azt a témát vetjük fel: hogyan alakultak a dolgozóitársaink munka- és életkörülményei, akkor nagyon sok olyan dolgot figyelembe kell veyünk, amit ma már legtöbbször természetesnek tartanak. Pedig, ha visszatérünk a múltba, egyáltalán nem természetes mindez... 1942-ben megkezdtem munkámat,

itt voltam tudakozványkezelő, kiosztó, leszámoló, utalvány-szétosztó és vámdíjazó. Most a tudakozványrészleg csoportvezetője vagyok... 1949-ben a szakszervezeti választás után négy éven át függetlenített szociálpolitikai felelősként is tevékenykedtem, jelenleg pedig hivatali munkám mellett az szb. gazdasági felelőse vagyok: így joggal szólhatok a hivatali életéről. S ha úgy vélem, lényeges a fejlődés, akkor nemcsak a hivatali, szociális juttatásokra, létesítményekre gondolok. Habár lassan-lassan, évek alatt, de végül is az átépítés után egyre több osztály, csoport részére adnak át új helyiségeket, amelyekben modern a berendezés, világítás...

A gépesítés

Iharosi itt megjegyzi: Maradjunk még az épület dolgánál. Utalnék például olyan eredményekre, mint a pályaudvari csomagkihordó peronrész befedése, így nincsenek a dolgozók kitéve az esőzés, havazás viszontagságainak. Fontos az is, hogy a földszinti nagy teremben gépesítik a csomagszétosztást. A futószalagrendszer már majdnem kész. Egy csomagfeldolgozó, szétosztó eddig napi 16–20 kilométert gyalogolt csúcsforgalomban, és ki tudja megmondani, hogy hány mázsa súlyt mozgatót kézi, fizikai erővel?! Ettől tehermentesít, a gépesítés. Jogos panasz volt, hogy a nagy teremben, hideg időben állandó huzatos légáramlás fenyegette a dolgozók egészségét, a pályaudvarra nyíló csapóajtók szüntelen nyitása-cukása folytán. Most kettős csapóajtórendszert építenek.

Retz Márton a kézbesítői munka nagy tehermentesítéséért a kapu alatti levélláda rendszert emeli ki:

— Ez igazán a szó szoros értelmében vívmány, mert úgy kellett kivívni a megrögzöttséggel szemben a lehetőséget...

Megváltozott a munkahelyi viszony

Kovácsné még arról beszél, milyen gyökeresen megváltozott a hivatali, a munkahelyi légkör. Az emberek ma már el is felejtik, hogy valamikor milyen hierarchikus állapot volt; hogy az alacsonyabb beosztású dolgozóknak hajbókolni kellett a feljebbvalók előtt, s ma pedig minden becsületes dolgozó megbecsülésben részesül...

— Igen, igen... — folytatja Kovácsné szavait Iharosi. — Sejtettem, hogy erre akart utalni. Valóban messzinek tűnik az a másik hivatali világ. A kollektív munkahelyi szellem, amely évről évre jobb a szakszervezeti munkában is. Sok bürokratizmust, merevséget küzdöttünk le. Egy látszólag kicsi, de szinte jelképes példával megint: itt van a villamos targonca ügye. 32 éve van villamos targonca a pályaudvaron, de nem engedték használni egy emberöltőn át, mondván: nem biztonságos a csomagok szállítása rajta, leeshetnek, lerázódhatnak róla stb.

... Azt már nemcsak ők maguk — Retz, Iharosi, Kovácsné — mondják, hanem a tények is tanúsítják: a szakszervezés elismerésben, támogatásban részesíti azokat a szakszervezeti tisztségviselőket, akik dolgozó társaik ügyéért jól, odaadóan dolgoznak. Kovács Béláné például, éppen a beszélgetésünket megelőző napon, a nőnap alkalmából kapott vezérigazgatói elismerést, szakszervezeti munkájáért. (Kárpáthy)

Versengő brigádjaink

Az év elején tartott termelési tanácskozáson — a felhívás szellemében, hazánk felszabadulásának 25. évfordulója, a Lenin-centenárium tiszteletére — tettek felajánlásokat a brigádok, kollektívák. Az elmúlt két év alatt meggyorsult a fejlődés a postán, növekedtek a lehetőségek a fejlesztés területén. De ezzel egy időben nagyobbak lettek a postával szemben támasztott igények is. Több és jobb munkát várnak a postát igénybe vevők. Az I. negyedévesben már van példa a kezdeményezésekre, a vállalatok teljesítésére.

— a Központi Javító üzemnél 1 db 400-as PAM Központot készítették el határidő előtt;

— a Központi Jármutelepen öt gépkocsit üjtöttek fel terven felül;

— a Központi Táviró Hivatalnál több új berendezést helyeznek üzembe, melyek kezelése, és karbantartása meghaladja az ott dolgozók többségének szakmai felkészültségét; ezért a fejlesztési osztály dolgozóiból alakult „Mechanizmus”-brigád vállalta az oktatást. Szocialista szerződésben rögzítették az elérendő szakmai képzettségi szintet és a határidőt.

Néhány szocialista brigád célja: a termelés, a munka kultúrájának növelése. A posta területén mindenütt látjuk a megkövetelt, korszerű színvonal tartására, a minőség további javítására irányuló törekvéseket; különösen a szocialista brigádok körében tartják ezt fontosnak. (T. Gy. J.)

BÚCSÚ A MUNKAHELYTŐL

Negyvenévi vagy még annál is hosszabb postai szolgálat után, nehéz búcsút venni a munkahelytől, a munkatársaktól. Az új életrend megszokását azonban nagymértékben megkönnyíti az a tudat, hogy társadalmunk elismerését fejezi ki a becsületes munkáért, s a nyugdíj éveiben sem feledkezik meg a kiérdemesült dolgozókról. Március 14-én a posta, a párt képviselői és elnökségünk részéről Fatalin János titkár ünnepélyes keretek között vettek búcsút jó néhány nyugalmába vonuló postás dolgozótól. Horn Dezső, a miniszter első helyetese kitüntetések nyújtott át.

A Munka Erdemrend ezüst fokozatát kapta: Breitner István (Rádió- és Televízióműszaki Ig.), dr. Deák Ignác (Debreceni Postaigazgatóság), Hajós Károly (Dombóvár 1.), Módos Elemér (Postavezérigazgatóság).

A Munka Erdemrend bronz fokozatát kapta: dr. Apor János (Postavezérigazgatóság), Gáltói József (Budapesti Postaigazgatóság), Gazdag Sándor (Javítóüzem), Hajdu András (Debrecen 1.), Nagy László (Budapest 62.), Nagypalugyai Istvánné (Budapest 10.), Tóth Lajos (Járműtelep).

Posta Kiváló Dolgozója kitüntetést kapott: Balázs Imre (Táviróhivatal), Bátsi István (Budapest 70.), Bézi Róza (Debreceni Postaigazgatóság), Bus János (Kábelüzem), Büki Ferenc (Budapest 78.), Csuri Nándor (Szegedi Postaigazgatóság), Erdős Mihály (Nagykálló), Fábán Gábor (Bács megyei Távközlési Üzem), Fekecs Ernő (Lipót Távbeszélő Üzem), Gál István (Épületkarbantartó Üzem), Galántai József (Épületkarbantartó Üzem), Jászán János (Helyközi Távbeszélő Igazgatóság), Juranits Ernő (Sárvár 1.), Kovács János (Miskolci Postaigazgatóság), Lugosi Pál (Szegedi Postaigazgatóság), Máhr Józsefné (Kábelüzem), Makrai Gyula (Erzsébet Távbeszélő Üzem), Malek József (Somogy megyei Távközlési Üzem), Midrék István (Kábelüzem), dr. Nagy Gusztáv (Magyar Nemzeti Bank), Paróczai József (Táviróhivatal), Pásztor Lajos (Kisérleti Intézet), Pittlik Sándor (Belváros Távbeszélő Üzem), Rámpasek Béláné (Győr 1.), Sikos Jolán (Nagyalásony), Szadai Mihály (Központi Műszaki Hivatal), Szöcs Lajos (József Távbeszélő Üzem), Szűcs János (József Távbeszélő Üzem), Tóth Imre (Javítóüzem), Varga Kálmán (Budapesti Távbeszélő Igazgatóság), Varsányi József (Járműtelep).

A felsoroltakon kívül 23-an miniszteri, 33-an vezérigazgatói dicséretben részesültek.

BRIGÁDÉLET

Tulajdonképpen a Szocialista Brigádok Kiskönyvtára c. sorozat új köntösbe és gazdagabb tartalommal megtöltött folytatása. Már a második szám is megjelent, s úgy látszik, hogy a lap eleven fóruma lesz a mintegy másfél millió tagot számláló szocialista brigádmozgalomnak. A füzetben színes riportok, tudósítások, hírek, fényképek találhatók. Gyurkó László Leninről emlékezik meg, majd Macsári Károly a szocialista módon való

csoportokról írt érdekes cikket. Az új elismerésekről és kitüntetésről rendszerlő Fábri Tibor nyújt tájékoztatást. A Táncsics Könyvkiadó felhívja a figyelmet arra, hogy a brigádok vegyenek részt a szerkesztésben, vitatkozzanak a tanulásról, a balesetek megelőzéséről, a minőségről és mindenről, ami érdeklődési körükbe vág. A szakszervezeti bizottságok feltétlenül biztosítsák, hogy a füzetek eljussanak a szocialista brigádokhoz.

Huszonhat esztendője: 1944 augusztusában kerültem a postához. Itt kezdtem, a Központi Táviró Hivatalnál, mint ipari tanuló. Tizenhat éves voltam akkor.

Negyvenötben hol bejártam, hol nem. Kísperen laktunk, mindennap nekivágtam gyalog az útnak. Budán még tartott a esata, mi már munkához láttunk. Persze, nehéz dolgunk volt, szakmai képzésről hetekig szó sem esett. Takarítottuk a romokat, egyenként vizsgáltuk az üszkös gerendák és a falmaradványok alól kiszabadított Siemens-gépeket, s amelyiket nem roncsolta szét teljesen a rázúdult törmelék, azt igyekeztünk rendbehozni. Napokig csak azt ettük, amit találtunk: ünnepszamba ment, ha valahol egy jól kifagyott lóhullát vagy elhagyott katonai konzerveket leltünk. Üzemi konyha? Ugyan, nevetségesnek tűnt volna, ha valaki szóba hozza, pedig az ostrom előtt jó hírű konyhával dicsekedhetett a Táviró.

Azért jólesik felidézni az emlékeket. Különösen akkor, ha megváltozott életünkről, a jelenről kell számot vetni. Mint már mondtam, huszonhat éve kezdtem a szakmát. Három év után kerültem föl a gépterembe, elektroműszerésznek. Eleinte Siemens-, később Olivetti-, ma RFT-gépeknek dolgozunk a távirók. Jó masinák ezek az NDK-gyártmányú géptávirók. Sok bajunk nincs velük. Mi pedig alaposan megismerjük a gépeket, mivel hogy abból áll a munkánk, hogy a zavartalan forgalmat biztosítsuk.

Mi vagyunk a Központi Táviró Hivatal „Puskás Tivadar” brigádja. Tavaly megkaptuk az arany jelvényt. Hogy mikor alakult a brigád? Tíz éve: 1960-ban. Akkor 11 főt számlált az üzemfenntartó brigád, ma 13-an vagyunk. Két asszony, 11 férfi. Fiatal brigád a miénk, legfeljebb, ha 35 év az átlagéletkor. És jó kollektívának tartom. Szorgalmas, rendes emberek közösségének, akiknek — ahogy mondtam

Igy élünk-dolgozunk

Pintér Károly

szokták — a kisujjukban van a szakma minden csínja-bínja.

Azt mondtam: jó kollektíva. Bizonyítani is szeretném. Két aprósággal, bár többet is mondhatnék. Az egyik: nemcsak írásban fektetjük le, hogy egymást a munkában és a magánéletben egyaránt támogatjuk. Eszerint is élünk. Tanú rá Bolla Ferenc és Nagy Lajos szakértársunk. Amikor építkeztek, ott volt az egész brigád. Segítettünk a malterkeverésben, a téglahordásban, de még a szakmunkában is. Aztán itt benn is sokszor vállaltunk olyasmis, ami tulajdonképpen „nem a mi asztalunk”. Nemrég például az egyik osztály ideiglenesen új helyre költözött. Magától értetődő, hogy segítünk neki, még dukkóztunk, de betont is vestünk, pedig az a munka aztán elég távol esik a miénktől. Segítettünk akkor is, amikor a nagy gépterem mai rendjét kialakították. Sok köztünk az ezermester, és örülünk, ha valaminek hasznát vehetik ügyességünknek.

Tasnádi István

Vannak újításaink is. Nem nagyjelentőségű dolgok ezek, de hasznosak. Kiagyalunk például egy lábkapcsolót, amelynek segítségével a gépkezelő kiszűri hallgatójából a teremzajt. Ezt még csak egy munkahelyen szereltük fel, ott bevált. Látja, ott, azt a villogó sárga lámpát? A 02-es foglaltságjelzője. Korábban, mielőtt a jelzőberendezést felszereltük volna, a felek sokat bosszantottak, mert a 02 hívószám, a táviratfeldadás száma, nem adott semmilyen jelt. Nem tudták, vajon egyáltalán befutott-e hívás a táviróhoz. Most megbizonyosodhat róla, ami különösen csúcsforgalomban, megnyugtató.

Milyen tulajdonságok jellemzik a rátermett üzemfenntartó műszerészt? Szerintem a sokoldalú szakismeret és a jó helyzetfelismerés. Mindkettő egyaránt fontos. Ha például egy gép elromlik, nekünk legfeljebb 10–15 perc áll rendelkezésünkre a hiba behatárolására és kijavítására. Ehhez pedig töviről hegyre ismerni

Bolla Ferenc

kell a gépet, és tisztában kell lenni azzal is, milyen jelekből mely hibára lehet következtetni. Akárcsak a belgyógyásztól, pontos diagnózist várnak tőlünk is.

Sokat, nagyon sokat kell ahhoz tanulni, hogy valaki lehetőleg minél gyorsabban kiismerje magát a gépek legrejtettebb alkatrészei között is. Egy kivétellel — legfőképpen brigádtagunk gimnáziumi érettségivel került hozzánk, de előbb utóbb ő is beiratkozik a technikumba —, valamennyien elvégeztük a Puskás Tivadar technikumot. Ki esti tanfolyamon, ki nappalin. Egytől egyig kitűnő szakemberek, s ha most mégis arra kér, emeljük ki közülük néhányat, nem szívesen teszem. Mert, ha megemlítem Rojcsák Ferencet vagy Nagy Lajost, nem felejtetem ki a fiatal Serecs Jancsát. Vagy nem illetlenség-e hallgatni sokoldalú csoportvezetőnk, aki ugyancsak a mi brigádunkat erősíti: Bolla Ferencről? Ide kívánczik Szemeskó Gyuláné neve is. Szakterülete a 02-es munka-

Káran István

helyek hallgatóinak állandó vizsgálata. Azelőtt ezt másutt csinálták, most mi látjuk el.

Valamit a brigádélet más vonatkozásairól is. Már mondtam, hogy jó közösség a miénk. Így aztán természetesnek vesszük, hogy közös kirándulásokat, színház- és mozilátogatásokat szervezünk. Nemcsak azért, mert egy tizenegyeszeres szocialista brigádban „így illik”. Mi szeretünk együtt lenni, olykor még fehér asztal mellett is találkozunk. Persze, rendszerint vasárnap. Máskor a kétműszakos beosztás nem teszi lehetővé, hogy valamennyien összejöjjünk. Majdnem kifelejtettem: múzeumba is járunk, s ha valami érdekes tárlatot látnunk, napokig folyik róla a vita. Nem, nem szerveztem, de ki-ki elmondja a magáét, akárcsak egy-egy könyv élményéről.

Magam is szívesen olvasok. Csak idő legyen rá! Sasfalmon lakunk a feleségemmel és kislányommal. Azt hiszem, főleg a feleséget vesztegetni rá, mennyi időt vesz igénybe a be-

Császár János

jövetel és a hazautazás. Ja, még valami, talán nem érdektelen az újságnak. Azt még szeretném elmondani, hogy a mi házasságunk igazi postásfrigy. Feleségem ugyanis a 02-ben csoportvezető. Itt ismerkedtünk meg. Mit tagadjam, ezért is örülök, hogy apám — aki különben a vasútnál teljesített szolgálatot — erre a pályára szánt. Nem bántam meg. Kislányom most 16 éves, ő talán más szakmát választ. Nyelveket tanul, esetleg a külkereskedelemben megy.

Szóval, így élünk. Pestiesen szólva: „Ez van”. És talán még befejezésül annyit érdemes hozzátenni, hogy nálunk nem találunk fészkekre a vándormadarak Igaz, tavaly sokan kiváltak a brigádból, de valamennyien objektív okokból: katonaság, áthelyezés. Aki egyszer belekóstolt a gépterem zajába, vagy megszokik, vagy megszokik. Mi — maradtunk.

Elmondta: Tasnádi István brigádvezető Lejegyezte: Gyapay Dénes

Köszönet Szamosbecsről

10 POSTÁS DOLGOZÓ

SZERVEZÉS DOLGA A SZABAD IDŐ IS

— *Hogyan töltöm a szabad időt?* — válaszol kérdéssel a kérdésre Nagy Józsefné. — Most már van mit eltöltenem, megnőttek a gyerekek, kevesebb a dolgom. Néhány évvel ezelőtt biztosan elnevettem magam az efféle érdeklődésre.

Nagy Józsefné 28 esztendeje dolgozik a postán. Ebből 11 évet a 72-es hivatalban töltött el. Ez idő szerint levélírányító tisztviselő. Négy gyermeke van. Igaz, hogy már nem gyerekek. A legidősebb 26, a legfiatalabb 17 éves.

— A legkisebb, az egyetlen kislány egészségügyi szakiskolába jár; nagyon jól tanul.

— Nem — vitatja Nagyné. — Ok tulajdonképpen már nemigen járulnak hozzá a mi háztartásunkhoz. A legkisebb fiam szokott szabad szombatot porszivózni. Ha én délelőtti vagyok, a kislányom takarítja a konyhát, letörölgeti a port, rendet csinál. A mosás, a vasalás és a főzés viszont az enyém. A 80 éves, beteges, gyenge anyám szokott segíteni, a könnyű, apróbb dolgokat ő is meg tudja csinálni. A vasárnapi nagytakarítást párommal együtt csináljuk.

— Az influenzajárvány nálunk is megverte a magát — neveti el magát. — Volt olyan nap, hogy 85 zsebkendőt mostam és vasaltam. Káprázott a szemem, mire a végére értem. — A múlt vasárnap jobb programom volt. Uszodába mentünk a férjem kollegáival. Hogy hol ebédeltünk? Otthon. Előtte való nap előkészíttem a rizseshúst, a csontlevest. A mama vasárnap befejezte és meglepetésképpen még egy kis süteményt is készített. Három hete, vasárnap Galyatetőn voltunk, egy postás kiránduló csoporttal. — Mig fiatalok voltunk, nem engedhettük meg magunknak, most pótoljuk.

— A múlt vasárnap jobb programom volt. Uszodába mentünk a férjem kollegáival. Hogy hol ebédeltünk? Otthon. Előtte való nap előkészíttem a rizseshúst, a csontlevest. A mama vasárnap befejezte és meglepetésképpen még egy kis süteményt is készített. Három hete, vasárnap Galyatetőn voltunk, egy postás kiránduló csoporttal. — Mig fiatalok voltunk, nem engedhettük meg magunknak, most pótoljuk.

— Józán életű ember a párom — mondja jelentősen Nagyné. — Ennek köszönhetem, hogy minden kívánságom teljesült. Ezek közül is a legfontosabb, hogy saját kis házunk van.

A Mogyoródi úti három és félszobás otthonban testesül meg a sok ifjúkori álom. Most már sok a szabad idő is. Amikor a házat építették, még kicsik voltak a gyerekek. Sok-

mindenről le kellett mondanuk, cserébe azonban sokmindent kaptak. A posta hozzájárult az álom valóra váltásához. E családi otthon igen népes. A középső fiú feleségével együtt lakik ott, addig, amíg a befizetett KISZ-lakást megkapja.

— Hatvanötezer forintot adott össze a két család — magyarázza Nagy Józsefné. — Még a nagymama, az én édesanyám is hozzájárult megtakarított forintjaival. Ők tehát rövidesen kirepülnek a fészekből. Biztosan üres lesz nélkülk, legalábbis egy darabig.

Kevesebb lesz a segítség is. — Nem — vitatja Nagyné.

— Ok tulajdonképpen már nemigen járulnak hozzá a mi háztartásunkhoz. A legkisebb fiam szokott szabad szombatot porszivózni. Ha én délelőtti vagyok, a kislányom takarítja a konyhát, letörölgeti a port, rendet csinál. A mosás, a vasalás és a főzés viszont az enyém. A 80 éves, beteges, gyenge anyám szokott segíteni, a könnyű, apróbb dolgokat ő is meg tudja csinálni. A vasárnapi nagytakarítást párommal együtt csináljuk.

— Az influenzajárvány nálunk is megverte a magát — neveti el magát. — Volt olyan nap, hogy 85 zsebkendőt mostam és vasaltam. Káprázott a szemem, mire a végére értem. — A múlt vasárnap jobb programom volt. Uszodába mentünk a férjem kollegáival. Hogy hol ebédeltünk? Otthon. Előtte való nap előkészíttem a rizseshúst, a csontlevest. A mama vasárnap befejezte és meglepetésképpen még egy kis süteményt is készített. Három hete, vasárnap Galyatetőn voltunk, egy postás kiránduló csoporttal. — Mig fiatalok voltunk, nem engedhettük meg magunknak, most pótoljuk.

— A múlt vasárnap jobb programom volt. Uszodába mentünk a férjem kollegáival. Hogy hol ebédeltünk? Otthon. Előtte való nap előkészíttem a rizseshúst, a csontlevest. A mama vasárnap befejezte és meglepetésképpen még egy kis süteményt is készített. Három hete, vasárnap Galyatetőn voltunk, egy postás kiránduló csoporttal. — Mig fiatalok voltunk, nem engedhettük meg magunknak, most pótoljuk.

— Józán életű ember a párom — mondja jelentősen Nagyné. — Ennek köszönhetem, hogy minden kívánságom teljesült. Ezek közül is a legfontosabb, hogy saját kis házunk van.

A Mogyoródi úti három és félszobás otthonban testesül meg a sok ifjúkori álom. Most már sok a szabad idő is. Amikor a házat építették, még kicsik voltak a gyerekek. Sok-

teget dolgoztak. Mert például a családi ház beburkolásához — disznókat hizlaltak, eladták és az árából vásárolták meg a berendezéshez szükséges darabokat.

Annak ellenére, hogy a telket, az építőanyagot olcsón kapták, mégis sok lemondás árán hozták össze a maguk által vágyott házakat.

— Most minden van benne, ami kell. Villanytűzhely, hűtőszekrény, porszivógép, mosógép, centrifuga. És természetesen televízió.

— Különösen télen szeretünk meleg szobában tv-t nézni. De azért nem vagyunk otthonülő emberek. Hozzám sosem jön eredmény nélkül a közönségszervező. Két-két színházjegyet mindig veszek.

Hol mi megyünk el a párommal, hol meg odaadom valamelyik gyereknek. Mi többnyire operettet választunk, a fiatalok inkább prózai darabokat. Azért mi is megnézünk egy-egy drámát. Nekem nagy előny, hogy itt vehetek színházjegyet, mert ha többet vásárolok, részletre adják, akkor fizetem, amikor pénzem van.

Annak ellenére, hogy a Mogyoródi úti családi ház felér egy kis nyaralóval is, Nagyék szeretnek utazni is.

— Most áprilisban Hévízre megyünk — újságolja. — Majdnem minden évben sikerül eljutni valahová. Megmondom, miért. Nem válogatok. A szoktam mondani a bizalmi-nak vagy az üdülési felelősnek, hogy bármikor, bárhová szívesen... És ha akad két facér beutaló, többnyire rám gondolnak.

— Szervezés dolga ez is — jegyzi meg mosolygva.

Szervezés dolga. Nagy Józsefné szervezési tudományát érdemes volna minél szélesebb körben tanulmányozni. Es főként elsajátítani.

Lukács Mária

DICSÉRET

Az általános munkaerőhiány a posta hírlapszolgáltatánál is érezteti kedvezőtlen hatását. Míg néhány évvel ezelőtt „sorba álltak” az asszonyok és a diákok, hogy az esetenkénti helyettesítések után állandó járatot kapjanak, ma már nincs elég jelentkező, s emiatt naponta, országosan 200—250 járatban rendszertelen a hírlapkészítés. Minden bizonnyal ez is szerepet játszik abban, hogy az előfizetők száma — a megyei lapok kivételével — szinte mindenütt csökken, s ez a Népszavánál is kimutatható. A legtöbb laphoz képest kisebb ugyan a lemorzsolódás, de két év alatt így is mintegy 12 000 előfizető mondta le a lapot.

— Örömmel jelenthetem, hogy ez év márciusában fordulat történt: A Népszava-előfizetők száma 1969 decemberéhez képest 1798 fővel szaporodott — válaszol érdeklődésünkre Gábor Márton, a Népszava Lapkiadó Vállalat igazgatója. — A SZOT titkárságának álláspontját, már minthogy a Népszava példányszámát harmincezerrel kívánatos emelni, nagyszerűen segíti a Postások Szakszervezete, mely a felhíváson túl konkrét feladatokkal látta el saját szervezeteit. A lemorzsolódás megállítása, az előfizetők szerény mértékű szaporodása nem kis részben a postás dolgozók helytállásának is köszönhető. Csak elismeréssel szólhatok azokról a postaiszakszervezőkről, akik szívélyűen tekintik a szakszervezetek központi lapjának lelkiismeretes terjesztését.

Az általában kedvezőbbé vált helyzeten belül természetesen területenként eléggé nagy a szóródás.

— Vidéken nagyobb a fejlődés mint a fővárosban — mondja Gábor Márton. — S ebből arra következtethetünk, hogy a vidéki igazgatóságok legtöbbjénél komolyan veszik a szakszervezet elnökségének felhívását, s mind amellet nem hanyagolják el a megyei lapok terjesztését sem. Közös tennivalóink természetesen mindenhol akadnak, de elsősorban Budapestén kellene erősíteni, mivel a Népszava-előfizetők már említett 12 000-es csökkenésén jó részt innen innen származik. (m—k)

SZEMTŐL SZEMBE

A felszabadulás 25. évfordulójára készülődik az ország. Sajbán, a tanító egy újsághírből tudja meg, hogy a mártírhálált halt bajtársak tiszteletére ünnepélyes emléktáblát avatnak ott, ahol a háború utolsó óráit töltötték az élve maradtak. Nem kapott meghívót. Elhatározza, hogy mégis odautazik a határmenti faluba. S ebből bontakozik ki a konfliktus. Az egykori katonák öt vádolják azzal, hogy 50 szovjet és 63 magyar katonát jeltelen sírja mellett két mártír emléktábláját kell most leleplezniük. Az egykori százados kezét sem akar vele fogni. Sajbán először védekezik, aztán követel: idézzék fel azt a napot, amelyikre most mindannyian emlékeznek, amelynek első óráiban hősi halált halt az a két ember, aki ki akarta szabadítani a falubeli láger foglyait. Különös játék veszi kezdetét. A 10 egykori bajtárs „eljátassa” azt a bizonyos napot. Választ keresnek arra, hogy valóban Sajbán okozta-e a tragédiát. S eközben egyre kíméletlenebbek, egyre őszintébbek.

Várkonyi Zoltán rendezte és Dobozy Imre írta a filmet. Emlékeztet Básti Lajos, Sinkovits Imre, Szabó Gyula, Szirtes Ádám, Latinovits Zoltán, Agárdy Gábor, Tolnay Klári, Horváth Teri alakítása. Elnyert jelent a film az ifjabb és az idősebb generációnak egyaránt. (b—y)

POSTÁS DOLGOZÓ

A Postások Szakszervezetének lapja Szerkesztő a szerkesztő bizottság felelős szerkesztő: Bérces György Szerkesztőség: Budapest, XIV. Cházár András utca 13. Telefon: 428-777 Kiadja a Népszava Lapkiadó Vállalat, Budapest VII. Rákóczi út 54. Telefon: 224-619 Felelős kiadó: Gábor Márton A Népszava Lapkiadó Vállalat igazgatója Terjesztő a Postások Szakszervezet Szikra Lapnyomda, Budapest

„Jubileumi főbizottság” alakult

A kettős évforduló nagy tömegsporteseményeknek átfogó irányítása érdekében a szakszervezet, a szakma és a Postás Sport Egyesület képviselőiből jubileumi főbizottság alakult. Tagjai: Hegedűs István, szakszervezetünk osztályvezetője, Bálint János, a PSE tömegsportbizottságának tagja; Kiss György, a szakszervezet munkatársa; Kunsági István, a PSE atlétikai szakszaktályának intézője; Pressmayer József, a tömegsportbizottság elnöke; Reiff Frigyes és Szántó Géza, a Posta-vezérigazgatóság részéről; Széplaki László, az Alkőzponti szb-sportfelelőse és Zsiros István, a PSE elnöke. A bizottság megkezdte a jubileumi tömegsportversenyek szervezését, ennek jegyében indultak meg az idén a postástömegsport bajnoki küzdelmek Budapesten. Az asztaliteniszezők nyitották meg a sort: 4 férfi-csoportban és 2 női osztályban összesen 42 csapat indul. Különösen jelentős, hogy a Bp. 62-esek — hosszú évek hallgatása után — ismét szerepelnek két csapattal. A 62-esek „ébredését” egyébként 1—1 labdarúgó-, illetve sakkszapát nevezése is jelzi.

A tekézők küzdelmei két osztályban, 8—8 csapattal indultak. A sakkozók mezőnye egy csapattal — a HTI Szere-

lővel — növekedett. A február 23-án indult üzemi bajnokság I. osztályában 10, a II. osztályában 7 csapat küzd az üzemi bajnoki címért.

A természetjárók társadalmi bizottsága az április 26-i salgótarjáni kirándulásra készül. Az elmúlt években nagy népszerűségnek örvendő Postás vonatkirándulások keretében április 26-án észak-magyarországi munkásmozgalom számos emlékeit őrző városában lesz gazdag élményekben részük. Az útiköltség mind a postás dolgozóknak, mind pedig a családtagoknak 36 forint. (V. J.)

SPORTHÍREK

JOGOSAN REKLAMÁLT R. Tóth János, a Bp. 72-es postahivatal dolgozója, hogy legutóbbi számunkban — a „Sportmunkáért” kitüntettek névsorából — kimaradt a neve. A hibát jóvátesztük: R. Tóth János kitüntetését kapott az elmúlt évek során végzett önzelen, a tömegsport terén végzett munkájáért.

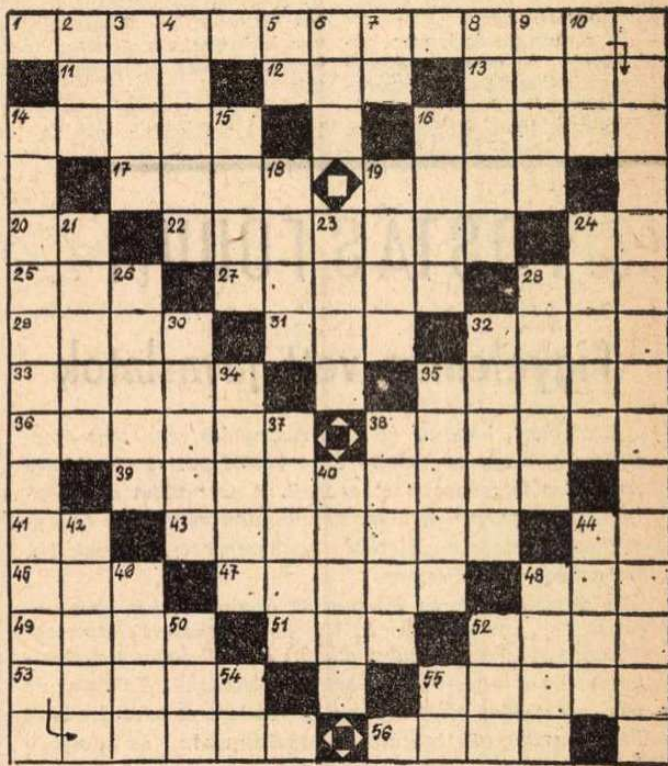
JÓ HÍREK ÉRKEZTEK Sopron postás sportolójáról. A labdarúgócsapat győzelemmel kezdett az MNK-ban: Farád ellen — az ellenfél otthonában — 1:0-ra győzött. Az erősen megfáradt női kosárlabdacsapatunk is biztossággal kezdett: a „Savaria Kupa” tornán az NB I-es Székesfehérvári Építők mögött a második helyen végzett. (v)

DERES FEJEL

Az építők szakszervezete részéről ez év tavaszán — jubileumi év tiszteletére — hat szakszervezet nyugdíjas korú sakkozói részére tornát írt ki. A rendező építők, a KPVD SZ, a bőripari, a vasas és a ruházati szakszervezetek csapatai mellett a Postások Szakszervezete sakksportszerető veteránjai is leültek a 64 kockás táblára mellé. A deres fejű, de tiszta szívű postás öregfiúk tornanyitánya nem is volt

rossz: a postások tiztáblás, Honfi Károly, Hárosi Ferenc, Abonyi Ferenc, Baka Lajos, Kertész Géza, Fóris Sándor, Záruha Károly, Cserhalmi Árpád, Pataki László, Kántás Pál összetételű csapata Abonyi, Kertész, Zámbo, Patai és Kántás győzelmeivel, Honfi, Hárosi és Baka döntetlenjeivel — 6.5:3.5 arányú győzelmet arattak a KPVD SZ ellen. (v)

KERESZTREJTVÉNY

VÍZSZINTES: 1. Anatole France mondta. 11. Amerikai tábornok. 12. Kor. 13. Vonatkozó névmás — tárgyraggal. 14. Hányada. 16. Nagy ország — névelővel. 17. Zebulon. 19. Felszálló, kér. 20. Kecskéhang. 22. Takarékos. 24. Személynév. 25. ÉNH. 27. Tengeri rabló. 28. Széptevés. 29. Folytonosság hiánya. 31. Részben kopik! 32. Fa-féle. 33. Elv. 35. -gurbá. 36. Leánynev. 38. Jár-műveim. 39. Az idézet befejező része. 41. Éhség. 43. Becézett leányok. 44. Zokog. 45. Idegen férfinév. 47. Férfinév. 48. Bizalom. 49. Névcsoport. 51. Számnév. 52. Pirosító (fon.). 53. Történeti kovadarab. 55. Lajos (község). 56. Tejtermék.

FÜGGŐLEGES: 2. Hozzá. 3. Zenei hang. 4. Irányít. 5. Más-salhangzó, ejtés szerint. 6. Becézett Erika. 7. E napon. 8. Kiskabátok. 9. Tanít. 10. Fáj-dalom. 14. Idézet második része. 15. Házörzök. 16. Az erdei

Beküldendő: vízszintes 1. folytatása, függőleges 14 és a vízszintes 39. Beküldési határidő: április 15.

Februári lapban megjelent keresztrejtvény helyes megfajtása: Vízszintes 1. Mihelyt a művész a pénzre gondolt. Függőleges 14. Elveszti szépe-zékét. Függőleges 34. Diderot.

Könyvjutalmat nyertek: Dornai Imre (Budapest), Kür-tös Károly (Budapest), Nyul Éva (Budapest), Bori Éva (Erd), Szendrei Barna (Debrecen).

Harmincon innen...

Hátszín előkészítések

Akik harmincon „innen” vannak, azoknak problémái nagyjából egyformák az országban. A sok-sok kérdés és a megoldás másként jelentkez-

A Budapest-vidéki Posta-igazgatóságához négy — jelle-geben erősen eltérő — megye tartozik; Pest, Nógrád, Fejér és Komárom. Vendéglátónk Somogyi Szabolcs, az igazgatóság ügybuzgó KISZ-titkára és Lesztár Katalin szervezőtitkár. Az igazgatósági törzsnél mintegy 300 alkalmazottból 69 leány, illetve fiatalasszony és 23 fiú a KISZ-tag.

— Hány fiatal dolgozik itt összesen?

— Ha ezt tudnánk! — sóhajt fel a titkár. — Akkor a fluktuáció, hogy a létszámot alig győzzük nyomon követni.

— Az új vezetőség az igények felmérésével kezdte. Volt érdeklődés például a szórakozás iránt. Nemrégiben már rendeztünk egy jól sikerült klubdelutánt. Az igazgatóság vezetője is eljött, az osztály-

vezetők jó része viszont távol maradt. Voltunk vagy százhuszan. A fiatalok szeretik a kirándulást. Április 25-e és 27-e között, fejenként ötven forintért (!) Tokaj—Sátoraljaújhely kirándulást szerveztünk. Harmincötven már jelentkeztek... Aztán: vagy ötvenhároman, együtt megnéztük az Iván, a rettentő-t. Beszélgettünk is róla: érdekesnek tartották, mert a távoli harmincas éveket ismerték meg. Vannak itt tanfolyamosok, ők látták a VII. Hadrián-t meg a Porgy és Bess-t. A KISZ-nek van bérlete a József Attilába, azok kapják, akik a munkájukkal azt kiérdemlik...

— Sportolnak-e és hányan? — Vagy tízen! Van kispályás futballbajnokság. S van, aki kézilabdázik. Aki akar sportolni, az tud. Ott van az Egressy úti sporttelep, nyitva mindenki előtt...

— Lesztár Kati szerint szervezni kellene a sportot. Mert a lányok igenis szeretnének sportolni, de azt mondták nekik,

hogy sakkozzanak. — Az ördög sakkozik — mondja —, amikor egész nap itt ülünk. Szervezetten kellene sportolni...

Felvették a kapcsolatot a komáromi gyermekvárossal, s a vezetőség két-három tagja kijár oda, selejtezett hangszó-rokat és politechnikai alkatrészeket visznek a gyerekeknek. Az a gondolatuk támadt, hogy azokat a gyerekeket, akik megszeretik a távközléstechnikát, behozzák majd a postához. De vajon ezt az ötletet akció nem lehetne felhasználni a KISZ-szervezet aktivizálásához? A taggyűlésen alapos vita volt e körül. Sokan szívesen kimennének a gyermekvárossal segíteni, körülnézni, esetleg műsort adni. De a gondolatot leszavazták, mert — úgymond — az ottani tanárok nem vennék szívesen...

A fluktuáció? E téren nem tétlenkednek. A közelmúltban félérszaktal-konferenciát rendeztek az igazgatóság vezetőivel. Arra a kérdésre kerestek választ: mivel lehetne a ki- és belépést csökkenteni. Végül megállapodtak: három fiatalot megbíztak, mérjék fel a vasárnapi szolgálatot, s készítsenek javaslatot, hogyan lehetne azt megszüntetni.

Cser János, a harmas bizottság egyik agilis tagja, a székesfehérvári járásban már eddig is az adatok öszönét gyűjtötte. Odáig már eljutottak, hogy a probléma bonyolult és szerteágazó. Most a megoldást keresik.

Közeleg a tavasz, a nyár. A titkár erre is gondolt.

— A szakszervezettől helyet kapunk a surányi, vagy a kulcsi üdülőben. Most mérjük fel, hányan mennének. S egy másik akció: megpróbálunk a KISZ-nek pénzt szerezni. Március 27-én „beszállunk” a nagy hűsvéti forgalomba. Fejenként három óra és óránként tízfórintos bér. A pénz a miénk lesz. Április 12-én pedig vietnami napot tartunk. A kereset felét a vietnamiaknak küldjük...

Segítség a lakásépítőknek

Szakszervezetünk elnöksége február 26-án tartotta meg esedékes ülését, ahol is elsőként a két ülés közötti végzett munkáról adott tájékoztatót Fatalin János titkár, majd az elnökség elfogadta Bíró B. József titkár által benyújtott javaslatot, hazánk felszabadulásának 25. évfordulója alkalmából nyújtandó kitüntetésekre és a jubileum tiszteletére tartandó ünnepi központi vezetőségi ülés összehívására. Szintén elfogadták azt a tájékoztatót, amely a postás dolgozók lakásépítésének támogatására biztosított összeg felhasználásának tapasztalatairól szól.

Megállapították: a posta — az elnökség egyetértésével — az elmúlt évben a fejlesztési alaphoz 2 millió 893 ezer forintot, a részesedési alaphoz pedig 1 millió forintot biztosított a postás dolgozók lakásépítésének támogatására, s ezt a kollektív szerződés függelékében is rögzítették. A hosszú lejáratú, kamatmentes kölcsön körülmények közötti szétosztása eredményeként a tervek szerint, ez év végére a 71 lakásból már 57 lesz be-költhető. Összesen 265 postás dolgozó részesült a kölcsönből. Szóba került, hogy a lakásépítés vállalati támogatásának megszervezése módosításra szorul, hogy jobban biztosíthassák a valóban rászorult dolgozók megsegítését.

Élelmes emberek

A Magyar Filatelia Vállalat az idén kettős jubileumot ünnepel: hazánk felszabadulásának 25. sz. évfordulóját. Kb. 60 országgal kapcsolatban, a magyar bélyegek eljutnak valamennyi kontinensre.

— Mennyi devizát hoz évente ez a kis üzem az országnak? — kérdezzük dr. Ivanics Józsefet, a vállalat igazgató-helyettesét és Szánti Józsefné szb-titkárát.

— 1968-ban 1 228 000 dollár, 1969-ben pedig 1 370 000 dollár volt a bevételünk. Forgalmunk? Annak ellenére, hogy a bélyegek iránti érdeklődés világszerte csökken — egyre nő, munkafeltételeink azonban nem a legjobbak, megjavításukra 1958 óta jelentősebb intézkedés nem történt.

Krónikus helyiség-hiányban szenvedünk; raktáraink túlszűfoltak. E problémánk talán a jövő évben megoldódik, a Kábelüzem kikötésével sok helyiséghez jutunk.

Végigjárva az üzem csomagolóhelyiségeit, raktárait, magunk is tapasztaltuk a túlszűfolt-ságot; a dolgozók áporodott levegőjű szobákban kénytelenek munkálkodni — el kellene néhány légtisztító berendezés!

A bélyegek bélyegárolókban, ún. „füzetes összeállításban” kerülnek a külföldi gyűjtők-höz. A füzetek tökéletességét Kálmán Jánosné ellenőrzi. Ot darab ezer bélyeg tartalmazó füzet 14 dollár. A blokkokat amerikai gyártmányú csomagológéppel öltöztetik fesszes, ízléses nylon-ruhába, 8 óra alatt 1200 csomagot. Azelőtt e munkát kézi erővel végezték.

— Említették, hogy a bélyegek iránt csökkent az érdeklődés. Hogyan hadakoznak ez ellen?

— Igyeksztünk a gyerekekkel megszerettetni a bélyegeket; közülük sokan komoly gyűjtők-ké válhatnak. A kicsinyeknek opera-, meseje-

leneteket, stb. ábrázoló képes bélyegeket készítenek. Ezen kívül élelmes emberek vagyunk! Sok nyugati országban van ún. „prémium üzlet”: bizonyos árukhoz az üzletekben — ajánlékként — bélyeg mellékelnek — Franciaországban pl. a kávéhoz, Németországban folyóiratokhoz. Ez a vállalkozás önmagában több százezer dolláros jövedelemhez juttatja üzemiünket. (Érdekes tapasztalat: jó lenne ezt a hazai viszonylatban is bevezetni.)

— Hogyan emlékeznek meg a felszabadulás 25 éves évfordulójáról?

— Április 6-án ünnepélyt rendezünk. Szervezzük a jubileumi szakmai színtversenyt. A tavalyi bélyegismerettel kapcsolatos Szakma Ifjú Mestere verseny ugyanis szép eredményt ért. Kiállítás tervezzük, bélyegekkel illusztráljuk a 25 éves magyar fejlődést.

— Mi a helyzet a szakmai továbbképzéssel?

— Ot dolgozónk végezte el munkája mellett a közgazdasági, illetve jogi egyetemet. Öten marxista egyetemre járnak — köztük Marjai Júlia, Hajagos Mária, ők ezenkívül két felsőfokú nyelvvizsgával is rendelkeznek. Most készül az esti egyetemre beíratkozni Zarándi Mária. Tizenketten tanulnak angolul a vállalat indította szakmai alapot nyújtó nyelvtanfolyamon. Többen elvégezték a felsőfokú postaforgalmi levelező tanfolyamát. 1968—1969-ben hat dolgozónkat sikerült önértékeléshez juttatnunk... — hallottuk az szb-titkár-tól.

Egyik legkisebb szakszervezeti alapszervezetünkben 180-an dolgoznak. A szakszervezet munkájára az utolsó szavak a jellemzők. Igyekszik a dolgozók érdekében — már a lehetőségeken belül — mindent megtenni. A jubileumi készülődésük is figyelmet érdemel.

Kamocsay Ildikó

A húsvéti forgalom előtt

Utoljára az elmúlt év decemberében jártunk a Budapest 70. sz. hivatalban. Akkor a karácsonyi csúcsforgalom lebonyolításában való helytállásról írtunk.

— Ismét nagy munkában vagyunk. A húsvét előtti forgalom olyan „kis-karácsonynak” felel meg — válaszol érdeklődésünkre Dallos Kálmán hivatalvezető-helyettes. — Gondjaink nagyrészt változatlanok, néhány vonatkozásban azonban javultak a körülmények.

Decemberi frásunkban jeleztük, hogy a 70-es számú hivatal felbolyagított méhkaszhöz hasonlít: a PEKÜ felvonult, hogy elvégezze a régóta esedékes rekonstrukciót.

— A munkálatok lassan befejeződnek. A csomagszétosztó berendezéseket már szerelik, s remélhető, hogy a húsvéti forgalmat jóval gyorsabban,

és kisebb fizikai erőfeszítéssel bonyolíthatjuk le. A kiosztó-lezároló munkahelyek modernizálása is megtörtént — folytatja Dallos Kálmán. — A mintegy 800 000 forintba kerülő felújítás, korszerűsítés javítja az emberek munkakörü-ményét.

S ez jó dolog. Munkakörü-mények nélkül nem birkózhatnánk meg a feladatokkal, melyek teljesítését jócskán megnehezíti a krónikussá vált létszámlhiány.

— Negyvenöt csomagkézből-sítő helyett mindössze harminccal rendelkezünk — mondja Tóth Zoltán, a csomagfeldolgozó osztály helyettes vezetője. — Ráadásul lassan kiöregszik a gárda. Tizenketten máris nyugdíjra kerültek.

— A 208 járára állományilag 213 emberünk van. A be-

tegség, szabadság miatti kieséseket a járatok összehívásával ellensúlyozzuk — kapcsolódik Hegyi Aladár a levélkézbesítő osztály vezetője. — Az utánpótlás nálunk sem kielégítő. Felmerésünk szerint hetvenen betöltötték az 55. évüket. Április elsejével kilencen érték el a nyugdíj korhatárt, közülük egyet „megagítottam”, hogy maradjon még egy hónapig...

A létszámlhiányt, a fiatalabb korosztály állandó mozgását a törzsgárda helytállásával és rendkívüli intézkedésekkel ellensúlyozzák. Így a levélkézbesítők önként vállalták, hogy reggelente, 6-tól 8-ig segítenek a csomagfeldolgozásban, s utána végzik el — a húsvéti forgalomban körülbelül kétszeresére duzzadt — saját munkájukat. Átszervezték a csomagosztály munkarendjét, s az ügyvezető öllekzést szolgáló keretében a korábbi három helyett két turnusban, nyújtott műszakban dolgozik mindenki. Engedélyt kértek és kaptak rá, hogy márciusban a maximálisan engedélyezett tizenkettővel szemben személyenként 24 órát túlórázhas-sanak.

— Gondjainkról, problémáinkról őszintén beszélünk az emberekkel. A szocialista brigádoktól felmerhetetlen segítséget kapunk. Hazánk felszabadulása 25. évfordulójára tett brigád- és osztályvállalások mind-mind a konkrét tennivalóhoz kapcsolódnak — mondja Dallos Kálmán.

S ezek a konkrét tennivalók meglehetősen alkalomszerűen ismétlődnek. Így például a Posta Járműtelep gépkocsivezetőinél is eléggé nagy a fluktuáció. Előfordult, hogy a csomagszállító gépkocsi volánja mellé alig egyhetes jogosítvánnyal rendelkező vezető ült. Ilyenkor a csomagkézbesítő nem csupán a farszto munkáját végzi, hanem idegenvezető szerepet is betölt. A behajtási és a megállási tilalom szaporodása ugyancsak tetézi a gondokat; sokszor 100—200 méter cipekedés árán jut a csomag a gépkocsiból a címzettig.

— Tavaly nem sikerült, de az idén el szeretnénk nyerni a Szocialista Munka Hivatala címet. Ennek előfeltétele az élizsime követelmények teljesítése. Hivatalunk vállalása éppen ezért a követelmények teljesítését tűzte ki célul — mondja befejezésül Dallos Kálmán. — Bizom benne, hogy kollektívánk a vállalások teljesítése főpróbájának is tekinthető húsvéti csúcsforgalomban, majd ezt követően továbbra is becsülettel helytáll.

Macsári Károly

Szerényen

Gyulai István 45 esztendő-s volt a felszabadulás évében. Amikor emlékei, élete után érdeklődöm, 1945-ös élményeit idézi. Az asztalon rendezett mappá, emléklapok, kitüntetések, régi dokumentumok. Precízen, kronológikus sorrendben.

— A DIAL Részvénytársaságnál dolgoztam, azután lettem postás.

Előbb azonban történt valami. Gyulai István üb-titkár államosította a részvénytársaságot. Ot lett a kapitalista vezérigazgató utóda, a DIAL első kommunista vállalatvezetője. A munkásgyűlésről készült jegyzőkönyvet megőrizte. Szűzbeszéde, munkástársainak hozzászólásai a történelmi jelentőségű percek hangulatát idézik. A zárószavai pedig híven tükrözik egyéniségét: „... a magam részéről a munkát százszázalékosan szoktam elvégezni, és ezután is így fogom...” A néhány szó kifejezi Gyulai István egész élet-szemléletét. Mindenütt megálta a helyét. Pedig — aligha nem rendkívüli szerénységéből következően — tulajdonképpen megmaradt munkásnak.

— Tölem kértek javaslatokat a Vörös Akadémiára, a honvédséghez. Magamat csak nem javasolhattam...

A Posta Távbeszélő Igazgatóság alközponti üzemében — következő munkahelyén — előadóként dolgozott s az osztály szakszervezeti titkára lett.

Önmaga érdekében sohasem tett egyetlen lépést sem. Annál többet társaiért. E tekintetben nem ismert fáradtságot. A postás szakszervezet tagjaként szakszervezeti politikai iskolát ellenőrizte, és délutánonként keresztül talpalt, hogy a hozzáértett kérdésekre választ adhasson a következő szemináriumon.

— Nagyon szeretem a szakszervezeti munkát. Amikor az alközponti üzemtől az igazgatósághoz kerültem, bizalmi lettem, nem zavart, hogy már titkár is voltam. Ha úgy vesszük, a bizalmi munkája sem kevésbé fontos.

Sohasem érezte magát melőzöttnek, sértődöttnek. Csak az fájt egy kicsit, amikor 1967 decemberében nyugdíjra akartak. Tudta — hiszen részt vett előkészítésében —, hogy az 1968-ban életbe lépő kollektív szerződés szerint három-hónap felmondási idő illet meg. Az igazgatóság párttitkára — régi harcostárs — segítségére sietett. Korrigálták a hibát. Nyugdíjával elégedett.

— Lehet, egyesek szerint nem vittem sokra, de én elégedett vagyok. Tudom értékelni, mit jelent szocializmusban élni. Hiszen tulajdonképpen 1945-ben kezdtem igazán élni.

Pedig a felszabadulásig eltelt 45 esztendő sem volt eseménytelen. Az 1919-es vöröskatonát most, életének 70. évében mondhatja először, hogy küzdelemmentesen múltak napjai.

(I. m.)

FIATALOKNAK

Pillangós Péter bácsit nagyon szerették a gyerekek, mert igaz-mas és szép meséket tudott ki-kanyarítani. De ezen túl, szépen tudott furulyázni is. Egyik leg-szebb meséje: Az ezüstbárányok (Olbey Irén) találkozott egy kabocával, akinek nagy szívességet tett, s az viszont nagylátásként felajánlotta segítségét. Egyszer aztán beleült a sárba, s három szép bárányfelő eyleszszőrdő ezüstbáránykává változott az égen, s jöttek le táncolva a szivárványhídon. A másik mese is kedves: Hahota király kisebb fiáról szól. E mesét is Péter bácsi mondta el. Ha meg éppen a fantasztikus mesék könyv érdekelt, úgy, ajánlhatjuk James Krüss: A beszélő gép címűt.

A következő könyvek már nagyobbalkhoz szólnak. Körössényi János: Ehes falak c. könyve arról szól, hogy egy fiatal építész egyetemi hallgató gyilkossággal gyanúsítanak; a tragikusan elhunyt barátja egy galéri tagja volt. Gerő János: A megítélt osztály c. könyvének története 1945 elején kezdődik, amikor is egy érettségire készülő kollektívá találkozik lerombolt városunk iskolájában, Debrecenben. Dieter Ottó: Az ürdögös caprión c. könyve fantasztikus regény. A regényhős caphaton lovagol, s nemcsak a tengeri sárkányt, de a pokorbéli kegyelmes urát is meg-trétálja. (Móra Könyvkiadó.)

18 NAPI BÉR

Az elmúlt év eredménye alapján a postán mintegy 72 milliót fizetnek ki évégi részesedésként. Ez 5 millióval több a tavalyinál, s 18 nap bérnek felel meg. A középfokú postaszervek között a felosztás differenciál-tan történt. Az önállóan gazdálkodó középfokú posta-szerveknél figyelembe vették elsősorban azt, hogy saját részesedési alapjukból mennyi kifizethető évégi részesedést képeztek. Mind az egész posta, mind a közép-fokú postaszervek évközben a részesedési alapról bért fejlesztettek és jutalmakat is fizettek. A saját részesedési alapról évközi bérfejlesztésre felhasználható össze-get — a központi engedélyen felüli részt — az elosztásnál figyelembe vették, s ezzel csökkent az év végén kifizethető összeg. A tavalyi bérfejlesztés egyébként több mint 11 napi bérnek felel meg. A Kiváló vállalat címért folyó versenyben résztvevők közül a feltételeket teljesítő magasabb részesedést kaptak.

A középfokú postaszervek között, napokban kifejezve az elosztás a következő: Budapesti Postaigazgatóság 17,1; Budapest-vidéki Postaigazgatóság 18,1; Debreceni Postaigazgatóság 18,8; Miskolci Postaigazgatóság 19,5; Pécsi Postaigazgatóság 17; Soproni Postaigazgatóság 20; Szegedi Postaigazgatóság 18,5; Csekkelszámoló Hivatal 17; Központi Járműtelep 17; Szociális Hivatal 17; Központi Hírlap Iroda 18,3; Gépi Adatfeldolgozó Üzem 17; Budapesti Távbeszélő Igazgatóság 17,8; Helyközi Távbeszélő Igazgatóság 17; Központi Táviró Hivatal 19; Központi Kábelüzem 17,8; Központi Javitóüzem 17,8; Posta Üzemszervezési Iroda 17; Posta Tervező Iroda 17; Épületkarbantartó Üzem 17; Értéktárhivatal 17; Rádió- és Televízióműszaki Igazgatóság 17,2; Posta Műszerüzem 17; Központi Műszaki Hivatal 17; Anyag-hivatal 17; Posta Elszámoló és Statisztikai Hivatal 17; Kísérleti Intézet 18; Postavezérgazgatóság 19 nap.

A dolgozónak a Kollektív Szerződést módosító Függelék szabályai szerint az évégi részesedést április 4-e előtt kell kifizetni.

HIREK — GÖPPEKBE

Díszátvitatok

Szolnokon, Debrecenben, Nyíregyházán, Fehérgyarmaton, Kiszvárdán és Budapest több postaszerveknél díszátvitatokat adtak fel. A címzett: a Központi Vezetőség jubileumi ülése. A tartalom: A szakszervezet 25 éves jubileuma alkalmából köszöntjük a Központi Vezetőséget és kívánunk nekik további eredményes, jó munkát mindannyiunk hasznára és javára. A debreceni járás dolgozói külön hangszólították: köszönjük, amit a kispostahivatali dolgozók élet-és munkakörülményeinek javítása érdekében tettek. Számítanak továbbra is szakszervezetünk ilyen irányú törekvéseire. E táviratok a bizalom jelképei is. (bércecs)

Besenyi Miklós, a szakszervezet főtitkára hazakereszt Japánból és Ausztráliából, ahol tanácskozt szakszervezeti vezetőikkel az együttműködésről és a kapcsolatok elmélyítéséről.

A fővárosban, az olvadás következtében, sok telefonkabel beázott.

Pécsett, a Nádor Szállóban, február 28-án sikeres postásbált rendeztek.

Kézbesítők tanácskoztak Gyöngyösön, a hírlapterjesztéssel kapcsolatos tennivalókról. Szóba került a község postahivatalainak sürgős korszerűsítése.

Gyémántlakodalmát ülte Szegeden Szarka János 84 éves nyugalmazott postás és 80 esztendő-s felesége. 60 évvel ezelőtt kötöttek házasságot.

A Magyarország című hetilapban február 15-én egészoldalas cikk jelent meg a postán dolgozó nőkről.

Jászberényben a hírlapkézbesítők szocialista brigádát alapították és Ságvári Endre nevét vették fel.

B. Gy.

AZ OIT MUNKÁJÁRÓL

A Budapesti Postaigazgatóság területi OIT január 17-én tartott megbeszélést a hivatali és üzemi OIT elnökei, titkárai részére. A megbeszéléseken megjelent Fatalin János, a szakszervezet titkára, Deicz Gábor, az igazgatóság vezetője, s az érdekeltektől, üzemek vezetőitől, szb-titkáraitól is. Megbeszéltek a tanácsok hatékonyabb munkáját, s megállapították, 1967 óta 16 helyen alakult meg OIT, s az első két évben munkájukat még zavarta, az, hogy nem

értették feladatukat, szerepüket. Vita volt a tanácsok személyi összetételét illetően is. Az országos OIT november 26-án tartott értekezése után tisztázódtak a vitás kérdések, s az igazgatóság OIT-a megkezdte a problémák megoldását. A titkári beszámoló részletesen foglalkozott a megoldásra váró feladatokkal. Felkeltette a vonatkozásban is a vezetők felelősségét. A résztvevők a vita után arra az álláspontra helyezkedtek: hatékonyabban teszik az oktatási és ismeretterjesztési munkát.

Temesváryi Tibor

POSTÁS FÓRUM

Figyelembe vett javaslatok

Közzismert, hogy az év végi részesedési rendszere megváltozott, s így az 1969/70 évre kötött postai Kollektív Szerződés is módosításra szorult. A tervezetet a középfokú postaszervek a dolgozók minden rétegének közreműködésével és az illetékes szakszervezeti szervek bevonásával vitatták meg.

A postaszervek az elhangzott észrevételeket rendszerezték, s javaslataikat az illetékes szakszervezeti szervekkel együtt tették meg, amelyek közül sokat figyelembe vettek a függelék-tervezet módosításánál. Tehát az év végi részesedési elosztásának új rendszere: 65 százalékát bérarányosan, 20 százalékát időarányosan (a dolgozó szolgálati éveinek keresetre vetített arányában), a fennmaradó 15 százalékot a kiemelkedő munka és magatartás, a kedvezőtlen munkakörülmények fokozott figyelembevételével kell felosztani. Az időarányos rész megállapítása a szolgálati évek számával súlyozott kereset alapján történik.

Változást jelent a nyugdíjasok év végi részesedésénél, hogy a részesedés bérarányos részének kiszámításánál, a kereset összegének másfélszeresét kell figyelembe venni az eddigi kétszeres helyett. A 15 százalékos hányad szétosztásánál helyes, hogy figyelembe vesszük a kedvezőtlenebb munkakörülmények között eltöltött időt. Újnak számít az is, hogy lehetővé válik az év végi részesedés megvonása, csökkentése, az igazolatlan késések, mulasztások esetén.

Tagadhatatlan, az idősebbek az év végi részesedés elosztásánál jobban járnak, azonban a tavalyi 50 százalékos garantált részesedéshez képest a jelenlegi elosztás már 65 százalékos garantált bérarányos részt biztosít, amely a fiatalok számára is előnyösebb.

A tervezet minden felvetett probléma legjobb megoldására törekszik. A lehetőségek szerint veszi figyelembe a munkahelyhez való hűséget, s egyben érvényesül a munka szerinti elosztás is.

dr. Pikó Adrienne